Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

SỐ NÀY : 6 TRANG GIÁ 2$

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHÁNH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

Tự Do

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Chủ nhiệm : KIỀU-VĂN-LÂN — Tổng Thư ký toà soạn : LÊ-VĂN-TIẾN

Báo-quán : 25-27-29, Võ-Tánh — Saigon — Hộp thư số 653 — Điện thoại tự động 25.521

Năm thứ Chín.—Số 1.645 Chủ Nhật 9-9-62 (11 th. 8 (âl) Nhâm-Dần) Giá 2 đ.

ĐỌC TRONG SỐ NÀY :

- Bài phỏng vấn thứ 3 của ô. Phạm Việt Tuyền trên đất Mỹ : Có gắng chánh trị phải đi đôi với có gắng quân sự, thì V.N.sẽ thắng Việt Cộng
- Nhận định khách quan của 1 lãnh tụ C. S. Bắc Việt về chế độ của họ (Tin của Cô Thần)
- Tại sao Trung Hoa Quốc Gia : phải tuyệt giao với Ai Lao (Mục nhận xét Thời cuộc)
- Nhiều Hoa Kiều đã di cư khỏi Bắc Việt nay phải di cư lần nữa

PHÚC ĐÁP

của Tổng Thống Ngô Đình Diệm gửi Thái tử Sihanouk

(VTX) 8-9. — Tổng thống Ngô Đình Diệm vừa phúc đáp bức thư của Thái Tử Sihanouk mời nước V. N. tham dự một Hội nghị Quốc tế với mục đích bảo đảm nền trung lập Cambodge.

Phúc đáp lại, Tổng Thống Ngô Đình Diệm đã bác bỏ những lời tố cáo vô bằng cớ đối với Việt Nam.

Tổng thống Ngô đình Diệm còn quan niệm rằng những vấn đề còn dang dở giữa Cambodge và Việt Nam là những vấn đề có điều của việc thủ tiêu chế độ thực dân, những vấn đề ấy phải được giải quyết theo đường lối thăng thường, giữa hai nước liên hệ, không cần phải cho các cường quốc can dự, để khỏi làm tăng tình trạng căng thẳng quốc tế.

Quốc Hội Á Căn Đình BỊ GIẢI TÁN

BUENOS AIRES (AFP) 7-9.— Sự giải tán quốc hội Á căn đình và sự ám định ngày bầu cử 27 tháng 10-1965 để bầu tổng thống và phó tổng thống Á căn đình cùng các nghị sĩ và thượng nghị sĩ quốc gia và hàng tỉnh, được ghi trong hai sắc lịnh. Tổng thống đã ký hai sắc lịnh nầy tối thứ năm, sau một loạt bội bội và tiếp xúc giữa tổng thống phủ và bộ chiến tranh.

VỆ TINH NGA rớt xuống Mỹ

(AFP) 7-9.— Các chuyên viên Mỹ cho rằng mảnh kim khí chấy đỏ từ trên trời rơi xuống miền Wisconsin là mảnh của vệ tinh Nga «Spoutnik 4».

Mảnh kim khí nầy nặng 9 kí lô, đã rơi xuống một con đường ở Manitowoc Milwaukee 140 cây số.

Vệ tinh Spoutnik 4 được phóng đi cách đây 28 tháng đã trở lại lớp không khí địa cầu và đã tan rã trong đêm thứ ba. Người ta nhận thấy những mảnh chấy đỏ rực ở trên trời lúc những mảnh nầy rơi xuống địa cầu.

LỄ KHAO QUÂN

đón mừng đoàn quân chiến thắng cuộc hành quân Dân Tiến 40 + 41

SAIGON.— Cuộc hành quân Dân Tiến 40 và 41 vùng quận Thủ Thừa, tỉnh Long An vừa những ngày 2-9 và 4-9-62 vừa qua, đã thu được những thắng lợi rực rỡ : 137 tên bắt sống tại trận, 8 bị bắt sống và nhặt 37 súng đủ loại.

Các chiến sĩ tham dự trong cuộc chiến thắng nầy đã có mặt trong buổi lễ khao quân do khu 32 chiến thuật Sư đoàn 7 bộ binh tổ chức tại sân vận động thị xã Tân An vào lúc 10 giờ ngày 6-9-62. Thêm dự buổi lễ có ông Nguyễn-Đình Thuận Bộ Trưởng Quốc Phòng, ngoài ra còn có Thiếu tướng Lê văn Nghiêm chỉ huy vùng 3 chiến thuật và Đại tá Huỳnh văn Cao Tư lệnh Sư đoàn 7 bộ binh và các cấp quân dân chính và rất đông đồng bào, các đoàn thể trong tỉnh.

Trong buổi lễ nầy, ông Bộ Trưởng Quốc Phòng đã gắn huy chương cho các chiến sĩ anh hùng của chiến trường.

40 Chiến sĩ được tuyên dương trước Sư Đoàn gồm có 3 sĩ quan được gắn đệ V bảo quốc huân chương.

17 Chiến sĩ được gắn anh dũng bội tinh với ngành dương liễu và 30 Chiến sĩ được gắn anh dũng bội tinh với ngôi sao lẻ.

Trung Hoa đã đoạn giao với Lào

Nhiều Hoa kiều ở Vạn Tượng xin sang Việt Nam C. H. để tránh nạn Trung Cộng

✱ **Thái Lan tố cáo Pathet Lào chuẩn bị xâm nhập phá khuấy đất Thái.**

✱ **Vì tình hình khẩn trương, Mỹ gọi quân trừ bị.**

Ai Lao lập bang giao với V.C.

VẠN TƯỢNG (Reuter)— Theo ngoại trưởng Pholsena, chính phủ Ai Lao đã quyết định lập bang giao với Trung Cộng và Bắc Việt trên các bậc đại sứ, và trao đổi đại sứ với Tiệp Khắc. Ngoài ra lại chuẩn bị thiết lập bang giao với Đông Đức, Bắc Hàn, Mông Cổ, Hung, Ba Lan và Indonésia.

Đoạn giao giữa Trung Hoa và Ai Lao

(AFP) 7-9. — Tối nay, chánh phủ Trung Hoa dân quốc loan tin đoạn giao với Ai Lao quyết định thừa nhận Trung cộng.

Tuyên ngôn của bộ ngoại giao T.H viết đại ý : « Trung Hoa dân quốc rất tiếc hành động nầy của chánh phủ Ai Lao không có tánh cách thân hữu, nên quyết định đoạn giao với Ai Lao kể từ ngày 7 tháng 9. Chánh phủ Trung Hoa dân quốc đã chỉ thị cho tòa đại sứ Trung Hoa dân quốc ở Vạn Tượng phải triệt hồi nhân viên tòa đại sứ nầy ở Ai Lao và yêu cầu chánh phủ Ai Lao thi hành những lệ quốc tế giúp cho cuộc ra đi của các Hoa kiều nào muốn rời Ai Lao, được dễ dàng.

800 Hoa kiều ra đi

(UPI) 7-9.— Một phát ngôn viên tòa đại sứ Trung hoa Dân quốc tại Ai Lao hôm nay cho hay rằng có lối 800 Hoa kiều đã xin đi Thái lan hoc Việt Nam lập nghiệp. Tòa đại sứ T.H. đương điều đình với các chánh phủ Thái và Việt Nam để thâu nhận lối yêu cầu của họ.

Đa số những Huê kiều xin đi sử khác lâm ăn là những người trước đây từng ở Bắc Việt và họ muốn đi về sự trú thủ.

Uỷ Hội Quốc Tế đến Nhommarath

(AFP) 7-9— Hôm thứ sáu, Uỷ hội quốc tế định chiến đã phái một đoàn kiểm soát đến Nhommarath thuộc khu vực Pathet Lào ở trên con đường từ Thakhet (Trung Lào) đến Vinh (Bắc Việt). Đã ghi nhận cuộc khởi hành của các lực lượng ngoại quốc tại khu vực nầy theo sự trù liệu trong thoả ước Genève.

Thái Lan tố cáo âm mưu Cộng sản

(REUTER) 7-9.— Tổng trưởng Nội vụ, Thái tuyên bố cho hay những tin ông nhận được từ Ailao thì Hoàng thân Souphanouvong, lãnh tụ Pathet Lào đang họp bàn bí mật với các nhân viên Cộng sản trong chánh phủ liên hiệp về vấn đề đánh chiếm miền Đông Bắc Thái Lan, họ trù tính hợp với các chánh khách Thái Lan lưu vong để xâm nhập rồi chiếm Đông Bắc Thái Lan lập thành một nước « Đại Ai Lao ».

Mỹ gọi quân trừ bị

HOA THỊNH ĐỐN 7-9. Ông Kennedy đã yêu cầu quốc hội cho phép gọi nhập ngũ quân nhân trừ bị tới số 150.000 người trong khoảng thời gian không vượt quá 12 tháng, vì tình hình quốc tế khẩn trương.

Bất bọn mưu sát De Gaulle

(REUTER) 7-9.— Trong một cuộc họp báo nói về cuộc hành quân cảnh sát đại quy mô ở Phép mới đây nhân vụ mưu sát tổng thống De Gaulle, ông Frey bộ trưởng nội vụ Pháp cho hay có ít nhất 11 người liên can tới vụ nầy, Cuộc mưu sát nầy do các lãnh đạo Tổ chức Quân đội Bí mật ở Pháp tổ chức và «được chỉ huy từ ngoại quốc».

Thủ mưu vụ nầy là một trung ủy đào ngũ trong quân đội viễn chinh Brougeret de la Tocnaye đã bị bắt và thú tội, ngoài ra còn 5 đồng lõa bị bắt cùng với 12 tiểu liên, 1 đại liên, 10 súng lục, 15,000 viên đạn.

Cảnh sát Đông Bá Linh gây hấn

(REUTER) 6-9.— Hôm nay cảnh sát Đông Đức đã liệng 8 trái lựu đạn làm cay mắt vào một nhóm thợ đang làm việc tại công trường xây cất gần biên giới ở khu vực Mỹ tại Tây Bá Linh.

Một xe cảnh sát Tây Bá Linh liền chạy tới nơi và cảnh binh Tây Bá Linh nếm lại 3 trái lựu đạn cay mắt qua bên khu Tự Cộng sản. Bọn lính Đông Đức liền rút lui.

Tại Tây Tân Ghi Nê

(REUTER) 7-9.— Hai chết cho quân đội Hoà Lan tới Tây bộ Irian được ấn định vào trung tuần tháng 11. Tin nầy do tổng thư ký LHQ loan đi. Ông Thant còn tuyên bố rằng đoàn quân Hòa phục vụ trong lực lượng an ninh LHQ giúp sức cho người Papous duy trì trật tự trên lãnh thổ trong lúc lãnh thổ nầy "đặt dưới quyền cai trị của L.H.Q. sẽ tới Tây bộ Irian trước ngày 1-10.

ĐẠI SỨ Kỳ Quan Thân

và việc Ai Lao

(VTX) 8-9. — Ông Kỳ quan Thân, đại sứ Việt Nam tại Ai Lao đã tuyên bố như sau về việc Ailao trao đổi đại sứ với Việt cộng :

«Tôi chưa biết quyết định của chính phủ tôi về việc nầy. Tuy nhiên chính phủ tôi không muốn có hai sứ quán Việt Nam tại Ai Lao như vậy chỉ có nghĩa là nhìn nhận việc chia cắt Việt Nam. »

Vẫn theo bằng thông tấn Pháp, Đại sứ Kỳ quan Thân còn nhấn mạnh rằng dù là một vấn đề «nào lông» cho Chính phủ Việt Nam Cộng Hòa. Đại sứ nói tiếp : « Hiện có 30.000 Việt kiều cư ngụ tại Ai Lao, chúng tôi không muốn bỏ họ, nhưng mặt khác việc có hai sứ quán Việt Nam là việc rất ngụy hiểm, vì trong tương lai, vẫn để thống nhất đất nước chúng tôi sẽ không thể thực hiện được nữa».

Lễ trao giải thưởng VĂN CHƯƠNG TOÀN QUỐC

SAIGON.— Sáng hôm 8-9 hồi 10 giờ, tại Phòng Thông tin Đô thành đã cử hành lễ trao giải thưởng Văn chương toàn quốc 1961-62. Lễ do ông Đô trưởng Đặc-biệt Văn hóa chủ tọa. Đến dự có các ông Bộ trưởng Tự phủ, Công dân vụ và các đồng các nhà văn, nhà báo và thi sỹ.

Mở đầu buổi Tổng Giám Đốc Thông Tin nói qua về việc lễ chức giải thưởng văn chương.

— « Trong lúc toàn dân kháng chiến chống bọn Cộng sản phá hoại, trong lúc nhân dân đang chú tâm đến việc xây dựng lại chiến lược, mà giải thưởng văn chương vẫn được tổ chức, đó tỏ sáng tiếm mới lành vực, kẻ cả văn hóa, chính phủ không bao giờ bỏ rơi một lãnh vực nào mà không săn sóc tới » Lời ông Tổng Giám Đốc Thông Tin.

Tiếp đây ông Thu Giang, Nguyễn duy Cần kể qua công việc của Hội đồng giám khảo và tuyên bố kết quả cuộc chấm thi.

Sau cuối cùng 2 bài diễn văn của ông Bộ trưởng đặc nhiệm Văn hóa và Ông Lê Ngọc Trụ người được trao giải nhất. Các vân và thi sỹ được giải thưởng : ông. Lê ngọc Trụ, Nhất Tiến, cô Linh Bảo, ông Đinh Hùng, Hoàng hải- Việt, Anh Tiến, Mai trung Tín và Vương đức Lệ.

Ông SONDHI : Tôi không muốn chết vô lý

(AP) 6-9.— Vụ ông Sondhi lãnh tụ thổ thao Ấn, bị Indonesia làm đớ và đã phải trở khỏi nơi đó, đã gây sôi nổi ở nghị trường Ấn.

Gấp các phóng viên, lãnh tụ thổ thao 71 tuổi nay đã tuyên bố : « Chúng tôi đến Djakarta để xem các bạn trẻ tranh tài nhưng đến nơi mới thấy chỉ là những màn đã chơi của các chánh trị gia. Trong đó thì theo của tôi đấy mới là lần thứ nhất tôi thấy chánh trị đã làm sai lạc quá nhiều ý nghĩa của thể thao. Cái vận động trường vĩ đại ở Djakarta đã trở nên một nơi tranh chấp giữa chánh trị gia và đây là một trường hợp để chánh cáo cho bất cứ xứ nào mà nên theo không được độc lập. Tôi đã gấp rút lu Djakarta không phải vì tôi sợ chết mà là vì tôi không muốn chết vô lý.

NHẬN XÉT THỜI CUỘC

Tuyệt giao Vạn Tượng - Đài Bắc

Chánh phủ Trung Hoa Dân Quốc đã tuyệt giao với Ai Lao. Lý do : Ai Lao đã mở bang giao với những Cộng sản từng dự Hội nghị Genève, trong đó có Trung Cộng. Trung Cộng là nước thù địch trong với Trung Hoa Dân Quốc. Và Chánh phủ Trung Hoa Dân Quốc tức nào cũng nhất quyết bám chặt lấy nguyên tắc chỉ có 1 nước Trung Hoa. Cho nên Đài Bắc đã tuyệt giao với Vạn Tượng, tuyệt giao một cách dễ dàng, dân dị, một cách rất ngoan lành.

Có lẽ Đài Bắc không thống trách Chánh phủ Vạn Tượng lắm. Chẳng qua lỗi cái thế của chánh phủ Vạn Tượng bắt phải thế. Đã trung lập thì không thể phân biệt phe nọy, phe kia, và hai phe phải coi hoàn như nhau. Có đáng trách, là các cường quốc đã chủ trương cho Ai Lao trung lập.

Về phần thái độ Trung Hoa Q. G. tuyệt giao với Vạn Tượng có lẽ là một quyết định đáng tiếc. Tại sao chánh phủ Trưởng giới Thạch không đều tranh đến phút cuối cùng, để bảo vệ Hoa Kiều ở Ai Lao, và làm cho rõ sự chênh lệch giữa hai chế độ Quốc Cộng ?

Nhưng không lẽ một chánh quyền lại không biết cân nhắc các điều lợi. Vì thế nên còn phải tìm ra những lý do khác khiến cho Trung Hoa Q.G. có hành động trên ? lý do ấy là sự cương quyết bảo vệ một nguyên tắc để còn chộc đường một số những chánh phủ khác có thể tấp tành theo gương Ai Lao mà thừa nhận Trung Cộng và nhất là để tranh đấu không cho Trung Cộng vào Liên Hiệp Quốc. Trung Hoa Quốc gia đã nghĩ đến những quyền lợi xa hơn và lớn hơn vậy.

Hồ sơ vụ 11-11 chưa kết thúc

Đây mới là lệnh tập nã những can phạm đang lẩn trốn

SAIGON.— Trong số báo hôm vừa qua Tự Do đã đăng tin Tòa án quân sự Đặc biệt ra lệnh tập nã các can phạm trong vụ phản loạn ngày 11-11-1960. Nay chúng tôi được một nguồn tin thông thạo cho biết rằng hồ sơ vụ nầy chưa kết thúc. Lệnh ban ra mới là lệnh tập nã các can phạm biện đang lẩn trốn.

6 căn cứ Việt cộng bị không quân tiêu diệt

SAIGON.— Nguồn tin chính thức cho biết trong 4 ngày đầu tháng 9 các khu trực cơ đã bắn phá và tiêu diệt 6 căn cứ quân sự của V.C. tại Trung phần. 65 cán binh của V.C. đóng quân đã bị bắn chết, trong số có một cơ sở rèn đúc của V.C. ở phía Nam Quảng Ngãi. Không quân đã dưới bắn mạt đại đội V.C. tập trung ở cách Tam Kỳ 25 cây số về phía Nam và phá công đã tường thấy 6 tên V.C. chết tại trận. Ngày 4-9, tiểu đoàn 120 của V.C. tập trung ở cách Phan Rang 18 cây số về phía Bắc cũng bị khu trực cơ của Không Quân dưới bắn. Kết quả chính thức các cuộc oanh tạc trên đây đang được phái điều đã xác định số thiệt hại về nhân mạng của V.C.

Giải toả đề mở đường Trần Quang Diệu

Các nhà bị giải toả sẽ được cấp nền hoặc mua nhà rẻ tiền

Công cuộc giải toả chia ra làm nhiều đợt.

SAIGON.— Đường Trần quang Diệu sẽ bị giải toả. Công cuộc giải tiêu chia ra làm nhiều đợt, mà đợt thứ nhất giải tiêu đến rạch Nhiêu Lộc.

Số đi, trong đợt đầu chỉ giải tiêu đến rạch Nhiêu Lộc, vì dự án đã được trù định trong ngân sách Đô thành 1962. Bởi vậy, công cuộc thực hiện đã thể nào cũng phải kéo dài vào trong năm nay (ngày giải định sau).

Đợt kế, còn phải tuy ngân sách năm khóa 1963, mà Hội đồng Đô thành đang soạn thảo.

Vùng giải tỏa từ đâu đến đâu ?

Đã bao đọc đề nhân biết vùng giải tỏa, chúng tôi xin nói rõ : đường Trần quang Diệu là con đường nối liền đường Trương Minh Giảng (thuộc tỉnh Gia-Định). Khoản nối đài của đường Trần quang Diệu bắt đầu từ ngã tư đường Trần quang Diệu Trương minh Giảng (và phía bên cho T.M.G) chạy dài đến rạch Nhiêu Lộc.

Đường Trương minh Giảng thường bị ngập nước, nhất là trên đình cực Bắc phía cho nên, trong dự án kế hoạch lưu ý nhất là việc đặt ống cống xét nước vùng nầy xuống rạch Nhiêu Lộc.

Nhà bị giải tỏa được về đâu ?

Tòa Đô chính dự định sẽ bán nhà rẻ tiền tại khu cư xá Bình Thới cho các gia đình bị giải tỏa. Mỗi căn nhà trị giá 40.000đ. với điều kiện phải trả trước phần nửa. Tuy nhiên, những gia đình nghèo vẫn có thể làm đơn xin ông Đô trưởng để được trả góp từng chặng một.

Những gia đình không muốn mua nhà ở khu Bình Thới, sẽ được cấp nền cất nhà ở vùng Chánh Hưng (xóm Phạm thế Hiển).

Theo chúng tôi được biết thêm trường hợp những căn nhà chỉ bị cưa đường nối đài, chạy ngang qua phía trước nhà, chỉ nhà có thể xin phép đổi nhà thay vì, mà không phải đổi đi nơi khác.

(T.Nh.)

HAI BỨC ĐIỆN VĂN VỀ VIỆC TRỤC XUẤT KỲ GIẢ F. SULLY

- Tổng Giám đốc báo Mỹ Newsweek nói : Thông tin viên của chúng tôi ở Mạc tư Khoa vừa bị Nga xô trục xuất...
- Văn phòng Bộ Nội Vụ trả lời : Đây không phải một vấn đề Tự do Báo chí, chỉ là thể diện của một nước nhỏ bé bị chà đạp.

Điện tín của ô. Chủ tịch Tổng Giám đốc Tạp chí Newsweek kính gửi Tổng Thống Việt Nam Cộng Hoà

SAIGON (VTX)— Dưới đây là bức điện tín của ông Philip Graham, Chủ tịch Tổng Giám Đốc Tạp chí Newsweek ở Nữu - Ước kính gửi Tổng Thống Việt Nam Cộng Hòa và vụ Thông tin viên François Sully :

« Kính thưa Tổng Thống.

« Chúng tôi rất xúc động và việc Chính phủ của Tổng Thống quyết định không cho tôi hay giấy phép cư trú của thông tin viên chúng tôi là François Sully, quyết định nầy có nghĩa là đương nhân bị trục xuất khỏi Việt Nam.

Trong cuộc chiến đấu của Quí Quốc, Quí Quốc được hưởng sự ủng hộ của chúng luôn vì Hoa Kỳ thèo mục đó mà đã cung Hoa Kỳ biết rằng họ có thể tin vào những phòng vệ được nhìn nhận là khách

ĐÁNH LỚN ở Cầu Kè

- Tổ thiệt 42 chiến sĩ hy sinh, 34 bị thương.
- VC dồn quân đánh các đồn lẻ.

Thông cáo ngày 7-9 của Nha Tổng Giám đốc Thông tin cho biết :

VĨNH BÌNH. — Ngày 5-9-62, Tiểu khu mở cuộc hành quân tại vùng phía tây quận Cầu Kè đã chạm súng với lối 250 tên Việt Cộng tại rạch Mỹ Vân (xã ngoại Hòa Giang) cách Cầu Kè khoảng 13 cây số về phía Nam. Hay Khu Chiến Thuật 33 cho một Đại đội Bảo An trực thăng vận đến tiếp ứng và truy kích địch, cả 1 Trung đội Phòng hành pháo và 4 khu trực cơ xa xích. Kết quả quân ta bắn 1 số Việt Cộng chết và bị thương được chưa rõ, thu của địch được 1 Thompson, 1 Mat 49, 1 Mas 36, 1 súng trường nội hóa, 1 số dụng cụ và tài liệu và phá hủy 2 ghe máy của Việt Cộng. Bên ta : 42 người chết, 34 người bị thương. 7 Dân Vệ được ta giải thoát, mất 15 súng và bị phá hủy 1 bích kích pháo và 1 máy vô tuyến điện.

Trên các mặt trận khác

PHÚ YÊN. — Ngày 3-9-62, Việt Cộng chặn bắn chuyến xe lửa Nha Trang — Tuy Hòa cách chỉ phía tây đồn điền cách Hảo Sơn 3 cây số về phía Bắc. Kết quả bên ta 3 người bị thương 1 toa xe chở gạo bị lật. Hay tin, Vùng Chiến thuật 2 có cho khu trực cơ đến oanh kích yểm trợ cho đoàn tiếp tục đi chuyển.

PHƯỚC TUY.— Cuộc hành quân vùng Hắt dịch của Khu chiến thuật 31 đã chấm dứt ngày 3-9-62. Trong cuộc hành quân nầy, quân ta bắn chết 14 tên Việt Cộng, 2 người bị thương (tiu thoát), bắt sống 5 tên khác; tịch thu của địch 2 súng trường nội hóa, 1 số đồng cụ và tài liệu, phá hủy của Việt cộng 2 cầu binh xuống và 2 trạm thông tin. Bên ta 4 người chết.

BÌNH DƯƠNG.— Ngày 7-9-62 hồi 3 giờ 40 sáng, đồn Bảo An Balaou, cách Thủ dầu Một 10 cây số về phía Tây Bắc bị Việt cộng tấn công. Phía bình của ta bắn pháo tay, địch phải rút lui. Kết quả chưa rõ.

ĐỊNH TƯỜNG.— Ngày 3-9-62 Đèn vô Nhà Mỹ hoạt động gần an ninh cho đoàn tiếp tục đường Cai Lậy hồi 11 cây số về phía Bắc. Kết quả bên ta 1 người chết, 1 người bị thương. 1 người mất tích, mất 3 súng. Thiệt hại của địch không rõ.

(Xem tiếp 3 trang 6)

CÁC KỲ THI tại Đại Học y khoa

Trường Y Khoa Đại Học Saigon, số 28 đường Trần quý Cáp, sẽ mở kỳ thi Bằng Y Sĩ Đông khoa kể từ ngày 10-9-1962 và Bằng Y Nhi Thương vào ngày 18-9-1962 cho tất cả sinh viên đã thi hàng các kỳ thi Bằng Y sang năm khóa 1961-1962 và sinh viên vừa mới học hết năm thứ 6 y khoa. Các ông viên thực nhân đều ghi danh tại Văn phòng học vụ kể từ ngày 10 tháng cáo nay trong những ngày giờ làm việc.

Xe nhà binh bị lật

3 Bảo An viên chết

HUẾ.—Sáng 4.9-62, chiếc xe nhà binh loại Dodge 4x4 của Tỉnh đoàn Bảo An Thừa Thiên, trong khi chở một số Bảo An đi công tác tại Nông trường Hoà Mỹ, đã bị lật đổ bên hành-lên trên tỉnh lộ ThanhTân Hoà Mỹ thuộc quận Phong Điền (Thừa Thiên), cách Thanh Tân 3cây-số.

Tai nạn nầy đã làm 3 Bảo An chết, trong đó có 1 trung sĩ và 3 BảoAn khác bị thương nặng.Nguyên nhân gây tai nạn vì tài xế cho xe chạy với tốc độ quá nhanh làm xe mất thăng bằng, lật ngang, lăn nhiều vòng rồi đưa bên bánh lên trên. Tất cả mọi nhân được chở vô bệnh viện Duy Tân.

LẬP TRƯỜNG

Cứ nói đối mãi, để rồi tin ngay ở những lời nói dối của mình

Một sinh viên xứ Sô-Ma-Li (phần trước đây thuộc Anh) sinh ra khi còn là một người dân nô lệ, đã lớn lên trong cảm thù đế quốc thống trị, và gia nhập đảng Cộng Sản vì tin tưởng đó là con đường giải thoát cho các dân tộc bị trị. Sau hơn một năm theo ban luật học tại Luân Đôn, anh quay Tiệp Khắc vào năm 1958 để tiếp tục sự học trong tin tưởng. Ba năm sau, anh vỡ mộng, và thấy sung sướng khi bị trục xuất khỏi Tiệp Khắc vì bị kết vào tội « bài Cộng và gây rối » ! Anh luôn luôn ấp ủ ý nghĩ là một người dân Phi Châu ho thiết nên yêu Tổ quốc Phi và dân tộc anh, nên anh đã phản cảm hoàn và công phẫn vì những sự gian giảo lường gạt dân tộc anh. « *Kẻ nài loạn thành Prague* » (Prague là thủ đô của Tiệp Khắc) là cuốn sách của anh Madhi Ismail, kể lại thời kỳ lưu trú của anh ở Tiệp Khắc, và cuộc trục xuất anh khỏi xứ nầy. Trong đó anh đã nhận xét và phân tích một sự kiện độc biệt, *sự dối trá của Cộng sản.*

« *Sau nhận, khi tôi có được những bằng chứng mới về các điều nói dối được khéo liên trong rất, tôi đã đến kết luận rằng những người cộng sản đã có tâm kế lại những điều dối trá, với mục đích thay đổi và rất hữu hiệu những người trong đảm thính giả nhận biết sự gian dối mà của họ. Những những người Cộng sản đảng viên Cộng Sản hay khuynh Cộng ; sẽ nên mặt ngày lên những người nầy sẽ giữ mặt sai trên trong các điều cố trong tại, thì nay đảng cũng phải học nói dối để đi đông và không ngăn ngại. Dĩ nhiên, phương diện lượng hàm kẻ đã thấm luyện thành một kẻ nói dối là làm cho bản thân ngày ở những tot nói dối của bản thân.*

Sự liệu độc biệt ghi nhận trên đây giúp chúng ta hiểu rõ được tại sao các cán bộ Cộng sản, bất kỳ ở cấp bậc nào cũng có thể nói dối một cách rất tro trên được. Chính vì họ tự nuôi trong tinh thần nói dối tự nói dối trước cho quen, nên mà miệng ra là nói dối. Như vậy, chúng ta nói hiểu rõ tại sao các chuyên gia Cộng sản miền Bắc V.N. mới nhất quyết không có một lính Việt cộng nào dự chiến ở Ai Lao ; và hai cuộc tập kết ở khu vực trung lập và Pathet Lào đã rút về Bắc Việt chỉ vên vẹn mỗi nơi có *mười lăm người*, rồi tuyên bố là hết ! (2) Đánh rằng một trên lào quốc không có những cuộc

(Xem tiếp 1 trang 6)

(1) *Những sự nói dối cùng khai nầy lại ở ngoại nước trường Đại Học mà anh Madhi Ismail theo học. Viện trưởng, bác sĩ Jan Martinec, là một vị cảm mặt ấy. Một viên chức cao cấp của Viện, tên là Hosek, lại có nhiệm vụ chuyên lên đưa sinh viên sang Tiệp Khắc, và đưa trở về xứ của phái viên.*

Cũng nên ghi rõ ở đây là : Những sự thức tỉnh và cảm phẫn của thanh niên Phi Châu đã ngăn mặt lũng gia trước và đã đặt đề « sở để cuộc Gian và trước các cả gắng của các xứ Cộng sản đã đưa đuổi sinh viên A Phi. Riêng chỉ là thăng cảm của tư sinh viên Việt qua trụ lực của khoảng 10.000 người !

(2) *Trong tiết đề số chuyên viên và hoàn luận viên Mỹ, Phi & Lào quốc của khoảng 700 người. Thay sự những bảo cáo cho biết lực lượng Pathet Lào có 20.000 người, được lực lượng Cộng Sản Bắc Việt qua trụ lực của khoảng 10.000 người !*

TIN ĐẶC BIỆT

Thực chất của « Nhà Nước xã hội chủ nghĩa » ở Bắc Việt

Một nhận định tương đối trung thực của một lãnh tụ cộng sản Bắc Việt về chế độ cai trị của họ

- Những cơ quan Nhà Nước của chúng ta thành những của quan khó vào !

Tin của CÔ THẦN

Phụ trách trường hợp thăng thông tin của TỰ DO tại miền Bắc ngày 17

những nhân viên đến không mặc dịch cũng là người người ra mặt ? » Đó là một nhận định khá gọi là trung thực của một lãnh tụ của chế độ cộng sản Bắc Việt vừa được cộng bố trên cơ quan trung ương của đảng Lao Động Á Nhật Bản

(Xem tiếp 2 trang 6)

Cỏ động

— Bỏ ơi bỏ, sao trong bài « những loài vật mắc bịnh dịch hạch » tác giả Lo-Phông-Tên lại bảo con nào cũng mắc mà không con nào chết cả.

— Thôi đừng quấy bỏ ! Bỏ cũng đương chết giở đây.

BÀN TAY của CHÍNH PHỦ VÀ SỨC SỐNG CỦA NGƯỜI DÂN

(122) Ký sự của VŨ-BÌNH

Trước khi chấm dứt đợt 1 của thiên ký sự này

Đến ngày mai thì loại bài này tạm ngưng tức là đợt 1 của thiên *«Bàn tay của chính phủ và sức sống của người dân»* sẽ chấm dứt.

Trong đợt II sắp tới đây chúng tôi sẽ đi rộng hơn và ăn khớp với thời cuộc trong mọi sinh hoạt. Trong khi ngồi ý tạm ngừng tôi có mấy lời về tâm lý của người dân trong khi đọc báo để bạn đọc xa gần nhận xét xem có phải là cái thứ tri kỷ sẽ tối với chúng ta không :

« Trong loạt « *Thăm dân cho biết sự tình* » cũng vậy, mà trong loạt : « *Những kẻ phá hoại chế độ Cộng Hòa* » cũng vậy, đều có lời ngỏ ý của người dân như sau.

— Ông cứ viết thật, viết thẳng, viết tố cáo nỗi lòng của chúng tôi lên đi. Chúng tôi nghĩ bậy, ông cứ việc gom hết danh tử nặng nề mà thầy nó lên đầu tụi tôi đi. Còn những nỗi lòng mà chúng tôi đã so với lời dặn của Tổng Thống, của các ông Bộ Trưởng, Tỉnh trưởng rồi thì ông cứ viết giùm cho nó đủ. Ông đừng có ngại rằng nếu không có kết quả thì ông bị mất tín nhiệm, và cũng đừng sợ chúng tới thôi chí nguồn lạng. Chúng tôi hiểu công việc và thời cuộc lắm. Có những trường hợp mà ông đã viết ra, nhưng sự việc không đi đến nơi đến chốn, chúng tôi cũng thông cảm chánh phủ, thông cảm báo chí miền Nam và thông cảm luôn ông. Được nói ra là hả rồi. Hậu quả tiết hay không cũng tùy theo điều kiện. Có những điều mà chánh phủ chưa giúp đỡ nổi. Có những điều mà người dân tự lo lấy rất có kết quả tốt sau khi đã được nói. Cái nói của dân là dân, Dân là dân việc. Dân tức thương đâu, thích đâu, thì mê đó và chức thộ cho chỗ đó. Những điều nào của Việt cộng xúi thì dân biết ngay, vì Việt cộng luôn luôn cho chính nhình là độc tài, che đầu, hiếp đáp dân, và có khi chúng chen chân vào để toan kiếm ăn hưởng bằng cách ám sát những người có thành kiến với dân mà không thành toán xong. Điều đó dân chúng tôi không thừa nhận vì chúng tôi chỉ nói việc chế đầu có nói người. Mặt khác, báo ghi được mọi ý kiến của dân thì khi dân nói bậy, nghĩ bậy lại có gân được đay đổ, giải thích. Làm việc theo lối đặc quyền thì tiết kiệm được thì giờ và đơn giản được thủ tục, luật lệ, nhưng lại xa xỉ nhân tâm. Những vùng gần giặc mà được báo chí ghi nhận tâm sự, ý kiến, đề nghị, lại được cấp trên bổ khuyết sửa chữa trên báo thì đã tỏ ra cho các nơi biết rằng quyền lực của chánh phủ ta đi tận vào vùng co địch vô trang. Chánh phủ đã giao thông sắn sốc tận hang cùng ngõ hẻm chứ không phải « gần mặt trời thì sáng mà xa mặt trời chịu cảnh âm u ». Cái thứ dân ở sát bên địch khao khát được thấy mình gần chánh phủ, gần thủ đô, gần công lý Cộng Hòa Nhân Vị, chớ không thích thấy nỗi lòng và tâm hồn của mình chỉ gần địch và nên tạm dựa vào địch để thanh toán thác mắc đâu. Không có gì thích bằng đang ở cheo leo xa xôi, chống giặc mệt nhọc mà cảm tớ bảo thấy việc mình được ghi, ý mình được xét. Chỉ ghi và xét thôi, ta sao cũng được, cũng ấm lòng vì biết có những tấm lòng ở sau lưng.

Tôi gom lại, viết lại cho xuông các ý trên đây, và thành thật cho rằng đó là một điểm cần được suy gẫm.

VŨ-BÌNH

AI ĐAU VỀ BỆNH TRĨ ?

Nội Trĩ hay Ngoại Trĩ, đại tiện có máu lần mủ đau nhức, hậu môn có mụt và sưng, chảy nước vàng, lâu ngày xanh mạch lươn nên uống TRƯỜNG PHONG TRĨ LÂU HOÀN số 57 VÕ VĂN VĂN giá 25 đồng, uống dùng nhiều ngày, do Võ văn Thêm kế chế.

K.N. số 139 BYT/QCDP 24-7-62

THẢO LUẬN...

(Tiếp theo trang 5)

Nhóm Tự Lực Văn Đoàn ít nhiều gớp vào công cuộc cải biến xã hội, cái hay của TựLực Văn Đoàn, dã nhiều, còn cái Dở làm gì trách được DờLuận? Nói như vậy không phải chúng tôi không dám xác định lập trường của chúng tôi.

Chúng tôi muốn nói : người Thanh Niên Hiện Đại không phải do cái Gia Đình—Cải Xã Hội hêm nay tạo ra, mà là Sản Phẩm của Thời Đại qua.

Nhìn đâu xa : chúng ta hãy nhìn đâu vào thực thể xã hội. Cái gì có thể biểu hiện, cho sự sống còn và sức sống đang lên của Dân Tộc ?

— Có phải là những Ông già, Bà lão ?

— Nhất định không.

—Phải là lớp thanh niên Mới

Vậy « Phong trào Đợt sóng mới» phải là ý hướng cao đẹp của lớp Thanh niên Mới.

(Mai tiếp)

TÂM TÌNH HẢI CẦU BỒ THẬN HOÀN số 2

Trị MỎNG TINH, DI TINH, HƯỢT TINH, THANH PHẾ, BỘ TINH, BỔI TINH và BỔI BỔ SỨC LỰC.

Có 2 loại : hoàn mật và viên đẹp, đóng gói. Nhà thuốc Bắc nào cũng có bán.

VÕ VĂN VÂN DƯỢC PHÒNG 201-211 Nguyễn thái Học Saigon Kiểm nhận BYT số 135/24.7.62

CÓ THAI [MÀ BẠCH ĐÁI

Khi có thai mà cón bạch đái hoặc đau tăng dọ dưới, đau thắt ngang lưng, đi đứng khó khăn, đường tiểu nóng gắt, nên uống BÀ ĐÀ AN THAI số 43. VÕ VĂN VÂN do Võ văn Thêm kế chế (Tiệm thuốc Bắc nào cũng có bán).

K.N. số 133 BYT/QDDP 24.7.62

Hơ. đau cổ ?
Iversal
BAYER
ĐỨC QUỐC

CỔ TÍCH BẰNG TRANH

THÔN SONG QUY

Tranh của BẠCH VŨ — NGUYỄN HOẠT kể

(4) Thật là một câu chuyện kỳ lạ ! Sau khi Vương Thông Hoa và Phạm Tấn Khanh kể lại cho nhau nghe về gia thế và mọi tao ngộ trở về trước, hai người kết nghĩa anh em, từ nay trở đi họa cùng chịu, phước cùng hưởng.

Đã đi trải qua nhiều nơi lớn, đau buồn nên họ đã dời bỏ cái đường công danh phú quý, chỉ cầu tìm được chỗ yên tĩnh để chăn nuôi chung sống, tự tay lấm lấy mà ăn chứ không cần cầu điều gì khác. Bởi thế Phạm Tấn Khanh bỏ ý định đi Lâm An. Hai cặp vợ chồng đó ở lại Hà Châu trong ít lâu thì lại phải chạy vì quân Kim đã vượt qua sông tiến vào Giang Nam và miền này cũng lại lâm vào cảnh hỗn loạn, tang tóc. Vốn đã từng trải những cảnh đau lòng tối nhục do chiến tranh gây ra, hai cặp vợ chồng Vương và Phạm liền rủ nhau tiến vào một miền rừng núi hẻo lánh, xa hẳn mọi chốn có người ở. Khi đi họ rủ theo cả mấy người dân phương Bắc trong cảnh bơ vơ, cô độc đi tìm chỗ để tạo lập một cuộc sống khác. Đi mãi trong rừng núi, cuối cùng họ tìm được một hang núi thuộc huyện Hiếu Phong xem ra thật xứng ý nên chia nhau ra sức khai khẩn đất hoang, dốn cây dựng nhà rồi chung sống cảnh tác dã sống qua những ngày loạn lạc. Ít lâu sau quân Kim rút lui, tình hình đã trở lại yên tĩnh nhưng nhân người này thấy chốn núi rừng mà họ khai phá thật là tính mịch an toàn nên không ai muốn trở lại chốn đô hội nữa.

Từ đó, Vương Thông Hoa ngày ngày ra những sơn thôn bên người đi chữa bệnh rồi dân đã, chăng rủ thêm được vài gia đình lưu vong về ở cho nên khu đất hoang rừng tìm không bao lâu đã trở thành một sơn thôn rượng đất phì nhiêu.

Để kỷ niệm câu chuyện lý kỳ của hai đôi vợ chồng bị lý tán trong loạn lạc rồi lại trùng phùng trong một trường hợp nghiêm Phạm tân Khanh liền đặt cho thôn mới nầy cái tên là thôn Song Quy : Lúc đó cả hai gia đình Vương và Phạm đều đã có con cái đầy đàn.

Từ một sơn thôn nhỏ bé, lâu dần thôn Song Quy đã trở thành một thôn rất lớn, trù phú vẫn nổi nổi tiếng trong miền. Một trăm năm sau,

(Xem tiếp trang 5)

MÁCH GIÚP

— Cậu Nguyễn văn Trung ở Châu Đốc.— Muốn giữ cho hoa, lá khỏi bay màu sau khi ép, phải làm như sau : Lấy lưu huỳnh (Diêm sinh, Soufre. S) đốt lên và để hoa vào chỗ có khói bay lên. Hoặc để hoa trong hộp có đốt lưu huỳnh và đậy hộp lại. Màu hoa sẽ bay đi hết. Để hoa ra chỗ thoáng khí, hoa sẽ trở lại màu cũ. Lúc đó mới đem ép hoa, hoa sẽ không bay màu nữa.

2) Ngâm lá vào nước nhiều ngày, để các chất mục lúa đi, chỉ còn lại gân (nervures). Nhưng phải là những thứ lá có gân cứng như lá bồ đề chẳng hạn.

3) Vật liệu như chim thì nên moi ruột vật nhồi thì khói, cứ chích thêm « Formol » nguyên chất hoặc đã pha một nửa «alcool 90» vào con vật, ở nhiều chỗ khác nhau, thâu vào tận ruột, gan v.v.

SỞI ĐẬU
(Ban Trải)
Đến nơi chuyên môn điều trị
sẽ được mau lành
Nhà thuốc THANH-XA
Chuyên chữa bệnh trẻ con, trước ở Hàng Thiếc Hanoi, ngoài 30 năm danh tiếng, nay ở 26 Ngô tùng Châu Saigon. Của trao 2 con voi. Bán tứ mới mọc uống thuốc số 34. Gốc bệnh cón lại, hay sinh chứng nầy tật khác uống thuốc số 35.
Đại lý :
Nhatrang : 5 Nguyễn Hoàng.
Huế : 18 Mai thúc Loan.
Dalat : 3 Duy Tân.
Danang : 7 Hùng Vương và 41 Khải Định
Phanthiết: 119 Lý thường Kiệt
Quinhon : 43, 47 Võ Tánh
K.N. số 322 21-8-62.

THUỐC XỔ
NHẸ NHÀNG
TRỪ KHỎI NGAY CHỨNG Ở CHÚA
HÃY DÙNG
PHILLIPS
MILK OF MAGNESIA
TỐI NAY
SÁNG DẬY KHOẺ KHOẮN
ĐẦY SINH LỰC
PHILLIPS MILK OF MAGNESIA

Đan NGANG Cung
Thập thành !
Ra phố cô thông thạo ái tình !
Chín phương đi cũng chín mười anh !
Người quả cổ đuổi đeo cho chán
Kẻ tình còn xoay lộn đủ vòng
Rước khách vẫn quen trò « lâu cá »
Lấy tây thường gió mốt « mạ lanh »
Công phu trải lắm, đầy kinh nghiệm
Thế mới nên danh : gái thập thành !
Tùng Các từ TIỂU VÂN LẠNG
Đề nghị : Chất vấn Hà Quân
Nhân dịp Tu Quyt qua Ấn Độ cô dặn Chị Em...
Chàng Tú Quẹt thế mà ích kỷ !
Đi Đà Ly... dặn Chị Em mình :
Ở nhà chớ có biểu tình
«Phơi bày của quý», Quẹt đành mất xem !
Loại «Râu vành» tìm tem sổ zách
«Vì Chị Em»... một mách đầu tranh
Hỏi hàn cận kẻ rẽ rành
«Ca Rì Ấn Độ» sao đành chơi khăm ?

(Xem tiếp trang 4)

ĐAU TIM — THẬN
Vì làm việc quá sức, lo lắng buồn rầu, thường hay sinh ra mỏi mệt chóng mặt, đau lưng, đái dầm đi mộng hoạt tinh, trí kém hay quên, thần kinh suy nhược, tim đập hồi hộp hay giật mình, nặng nguy, khí yếu nắc cụt, kém ăn ít ngủ dùng ngay
TÂM - THẬN - BỬU PHƯỚC - LINH
HUỲNH-TRIẾT-ANH 110 bis đg. Không Tử Cholon có bán khắp nơi.
Kiểm nhận số 266 ngày 7-8-62.

THUỐC TRỊ HO
CAO HO QUẢNG-AN-TIỆN
TRỊ : ho cảm, ho dầm, ho khan, ho gió, đau cổ khan ...fag, ho nhiều ban đêm mất ngủ. Mọi chứng ho của người lớn nên dùng thuốc cao ho QUẢNG AN TIỆN.
Tổng phát hành : LÝ TRÁC nhà thuốc QUẢNG AN HÒA 169 Lê văn Duyệt Saigon (Có bán ở các đại lý Việt Hoa)
K.N. số : 198 ngày 31-7-62.

THUỐC BỔ THẬN
CƯỜNG THẬN TINH QUẢNG-AN-HÒA
TRỊ : đau thận, suy thận, đau lưng, đái dầm, ù tai mỏi mệt bải hoải mỏi mệt, đi mộng hoạt tinh, suy yếu cơ thể, ăn ngủ thất thường.
Tổng phát hành : LÝ TRÁC nhà thuốc QUẢNG AN HÒA 169 Lê văn Duyệt Saigon (Có bán ở các đại lý Việt Hoa)
K.N. số : 196 ngày 31-7-62.

SỐ 9

GIÓ ĐỔI CHIỀU

Truyện dài của VŨ-HẠNH

Nhưng tiếng « gia đình » trên đây không có bao gồm Tám Hồ. Trong suốt thời gian Giáo Mậu nắm quyền, Tám Hồ không có dựa cây gì hết. Cả vẫn ở nhờ bên vợ, vẫn nói những chuyện trên trời để làm những việc dưới đất. Nhiều khi người ta có cảm tưởng rằng ông Giáo, bà Giáo không hề có một em trai nào cả và cái tên Hồ đi sau tên Mậu ở trong số bộ gia đình chẳng qua là sự sắp xếp lầm lẫn mà thôi.

Kể ra, đó cũng là một đặc tính của thời đại này : những người làm việc chính trị có cảnh gia đình bề bối. Hoặc là bận lo việc nước, việc dân nên không còn đủ thì giờ sắn sóc gia đình, hoặc là bỏ bê gia đình để tô rằng mình lo dân, lo nước. Cái hiện tượng này có chăng chỉ làm Không Tử đau khổ, nếu nghĩ cho sống, chứ còn Tám Hồ thì không tỏ ra oán trách gì hết.

Bởi vậy, sau khi Giáo Mậu tập kết thì anh Tám phải quản trị những mảnh ruộng vườn còn lại và có đủ một số tiền để mua vội vàng tất cả gạch ngói xà bồ, hồn độn, đi tiếc sót lại của những ngôi nhà đã bị phá hoại trong lúc kháng chiến. Những người bồi cư đi về với lại tay không rất là hoan hỉ mà bán với giá rẻ mạt món của đồ nát từ bao năm rồi.

Anh Tám bằng hái thuê người xây cất, nào nhà, nào lầu, cho thiên hạ thấy những điều « nói dễ mà chơi » ngày xưa bây giờ có thể trở thành sự thực. Những công trình xây dựng ấy đứng ra chỉ có về nhà, về lầu, chứ thực sự là những đồ mà, nếu một ngày kia, nói dại, có sụp đổ xuống trên đầu kẻ nào thì lẽ đi nhiên anh Tám không chịu gánh thách nhiệm. Đó là rủi ro, là định mệnh, là vì tham lam mua rẻ, là tại hà tiện không chịu tu bổ cho được vững vàng nơi ăn chốn ở.

Khi quân đội Quốc Gia đến, anh Tám bằng hái tiếp xúc để bảo vệ số tài sản của mình. Anh kịp nhận thấy sự sống xa cách với anh chị mình ngày xưa của mình là một thứ lập trường chính trị rất cần làm sáng tỏ gấp rút để tránh mọi sự liên hệ sai lầm. Khi gặp một vị chỉ huy đi qua, anh bèn dõn đã :

— Chào cụ... mời cụ vào nhà.

Người kia đỏ mặt, ấp úng vì được đón tiếp bất ngờ giữa sự lạnh nhạt của đa số dân làng :

— Không dám... Xin đừng gọi tôi bằng cụ. Rất hân hạnh gặp ông.

— Mời cụ... à, ngài vào chơi đi.

Người kia ngồi vào bàn, hỏi chuyện niềm nở, bưng ly nhỏng mời vào nước đề khỏi mất lòng chủ nhân nhưng không dám uống vì sợ đầu độc. Tám Hồ hỏi :

— Các ông ở đây còn lâu không ?

— Nếu không có sự điều động đi nơi khác thì chắc chúng tôi ở đây cho nhiều ngày nữa. Bây giờ chợ búa, chùa chiền đều phải xây dựng trở lại. Ông chủ theo tôn giáo gì ?

Tám Hồ thấy mình quan trọng vì tiếng «ông chủ», loay hoay tìm xem mình nên trả lời thế nào. Cuối cùng, cũng như hầu hết người Việt, Không có tín ngưỡng khi cần thấy phải nhận mình có một tôn giáo, Tám Hồ trả lời :

— Dạ... theo Phật giáo.

— Thế thì cùng một tín ngưỡng. Tiểu đoàn chúng tôi gồm đa số theo Phật giáo.

Tiểu đoàn đóng ở trên quận hầu hết đều theo công giáo. Bây giờ ông chủ nên mở một tiệm tạp hóa có lẽ là tốt hơn cả. Dân ở đây chắc cần mua sắm những món đồ mới mà phải tự đến thành phố thì xa xôi quá. Tôi sẽ ra lệnh cho anh em trong Tiểu đoàn cần mua thức gì sẽ đến tiệm ông. Đó chính là điều Tiểu đoàn cần mua thức gì sẽ đến tiệm ông. Đó chính là điều Tám Hồ dự tính từ mấy tuần nay nên vội mua tẻ miếng đất ở ngay đầu chợ. Tuy vậy gã cũng làm bộ hoan hỉ :

— Xin đừng gọi tôi bằng ngài. Ông chủ cứ coi như là anh em.

— Đâu dám, đâu dám.

Viên chỉ huy còn muốn ngồi lâu nói chuyện nhưng Tám Hồ nhìn thấy ngôi nhà Hai Hòe trước mặt có một số người thập thò, chỉ trỏ sang bên nhà mình, nên chốt đa ! Không dám nói năng gì nữa, cứ việc ấm ỉ để trả lời. Cuối cùng thấy vẻ đăm chiêu của « ông chủ », người kia đứng dậy cáo từ. Lập tức, Tám Hồ đi sang Hai Hòe, Hai Hòe làm thợ may, tính tình thẳng thắn, vừa thấy Tám Hồ đã hỏi :

— Ông Hồ nghênh tiếp quân đội Quốc Giao sao mà lâu vậy ?

— À, ho ghé vào nhà, mình làm thế nào ? Không lẽ lại đẩy họ ra ? Họ có súng lục.

— Ai cấm ông cứ làm thinh ?

— Thì tôi làm thinh đó chớ.

— Vừa nói vừa chấp tay lại mà bảo làm thinh. Ông không qua mất nhân dân được đâu.

— Cứ nói giong ấy họ bắn cho mà lồi ruột.

— Chà ! Có thể lực rồi đi dọa bà con dữ tà. Nói thật; đây không sợ đầu lòi ruột thì lòi. Chỉ sợ ruột tôi đâu cón nguyên mà ruột của anh bị đâm lủng sát da lưng đó thôi.

— Nói chơi vậy mà cũng giận.

— Không có cái lối nói chơi không có lập trường như vậy

— Nếu thế sao mới có lập trường ? Các anh xét đoán thật là nông nổi. Mình bắt hợp tác với họ nhưng phải đó là tình hình đề lúc nguy biến mà đối phó chớ.

— Đó là là phận sự của người khác. Vậy anh đó cái gì ?

— Mới đầu phải gạ chuyện đã rồi dần dần tìm cách khai thác bí mật. Ở đây có hai Tiểu Đoàn, một theo Phật Giáo, một theo Công giáo đó nghe.

— Thôi đi ông Tám. Mỗi tối đi ngang qua đây lếu vài nghe họ hầu kinh, tụng niệm người ta cũng hiết hết rồi. Đợi gì ông rước vào nhà mới đó là được. Ông nói ai mà tin được.

(Mai tiếp)

Lấy hướng nhà, phân kim sinh phần
Theo sách Dương-Công Lại - Công tả ao, hòa - chính, Địa-đạo » Lý-số. Ai thích khoa - học nầy, xin mời lại Quất Hiên 612/138 Phan đình Phùng, đường Bàn Cờ Sg.

Qui Bà có thai, nên dùng thuốc
DƯỠNG-THAI BÍN-BỬU La-vạn-Linh
Trị : các chứng ói mửa, đã dưới bìn thân, mỏi mệt, bón. Tổng phát hành : nhà thuốc La-vạn-Linh La-Chánh 532 Đông-Khánh Cholon (có đề bán ở các đại lý Việt Hoa) K.N.S. 221 N. 21-7-62.

Thuốc Dưỡng Thai Chi-Bửu La-vạn-Linh
Qui bà sẽ được khỏe khoắn nhẹ nhàng, bà huyết an thai không mệt, giúp bà đến thời sanh nở êm thấm, đã thông đã ngày, em bé cứng mạnh. . . (có bán khắp nơi) La - Chánh 532 Đông Khánh Cholon K.N.S. 57 N. 17-7-62.

SỐ 992

KHÓI SÓNG

Truyện dài của LÝ-THẮNG

Hào bật nói :

— Việc nhà ta đây thì chưa biết thế nào, nhưng chỉ đi ngoài đường tôi cũng đã đủ thấy sự lầm rồi. Chỗ nào cũng là thấy sửa soạn đánh nhau, Cơ nầu này thì không khéo rồi ra cả thành phố chỉ còn là đống gạch vụn.

Ngoành sang vớn bà Hai : anh nói tiếp :

— Chẩu chắc ở lại không yên được dầu bác ạ. Mà nếu mọi người tản cư hết thì dù mình có muốn ở lại cũng không được đâu.

Bà mẹ bắt ngay lấy câu ấy :

— Ơ, nếu các bà ấy đi thì tôi cũng bằng lòng đi.

Thơm sốt ruột đập khẽ ngón tay xuống mặt bàn :

— Vâng ạ, nhưng bây giờ phải khai với Ủy ban là nhà mình định tản cư về đâu nầy ! Còn thật ra mình có định về nơi đã khai hay không thì đấy lại là chuyện khác.

Hào bảo :

— Thì cứ khai bừa là về quê anh Công. Khai như thế ai mà chẳng tin. Còn lúc khẩn gói ra đi thì cứ chỗ nào yên yên là mình ở. Chạy loạn mà.

Không thấy ai ngỏ ý gì, anh nghĩ lại mới thấy là lời bàn của mình xuông quá. Bà Hai nói :

— À, mà sao anh chị không hỏi Cô Sáu xem. Cô ấy đã che chở cho nhà ta mấy lần tai qua nạn khỏi. Huy là cô ấy đi đâu ta xin với cô ấy cho đi theo. Cô phải không cậu Hào ?

Chỉ nghe nhắc đến tên người nữ cần bộ cao cấp ấy, anh cũng đủ thấy bực mình buồn chi cón phải bàn góp về việc nên hay không nên theo dõi cô ấy. Anh kéo dài giọng :

— Vâng, cô Sáu thì nhất rồi ! Ai bằng được cô ấy.

Thơm hiểu ý vội quay sang trách mẹ :

— Đi theo cô Sáu thế sao được ! Mẹ chỉ nói vớ vẩn. Cô ấy đi đâu là đi làm việc chứ cô phải chạy loạn như mình đâu.

Rồi nàng hỏi Hào :

— Còn anh, cô định về Vĩnh Yên không ?

— Tôi chưa biết. Có lẽ nhà bảo đi đâu tôi đi đấy.

Quay sang Công, anh tiếp :

— Mà anh cũng thế là phải chứ ! Nhà bảo còn cần có anh hơn tôi.

Người thợ lắc đầu :

— Không anh ạ. Tôi chán cái nghề nầy rồi. Nếu đánh nhau thì một là tôi ra lính, hai là chúng tôi kiếm một chỗ đông để người nào biết chúng tôi là ai, cây cấy lấy mà ăn để đừng ai lôi thôi với chúng tôi.

Hào kêu lên :

— Sao lại thế ?

— Anh biết rồi, họa là phải hôi !

Chưa từng bao giờ anh nghe Công có cái giọng ấy. Định cần vặn cho ra lẽ, nhưng anh bất gặp cái dưa mặt của người vợ. Anh nhớ tới lời phiền trách của Thơm tối hôm nào. Tam nhìn lúc nầy, nhưng anh định bụng lúc nào có riêng hai người với nhau, anh sẽ nói chuyện hết với Công để dánh tan cái khối cầm thù chất chứa trong bụng anh ta.

Sáng hôm sau, Hào dậy thật sớm, mượn cớ đau chân để nhờ Công dẻo xe đạp đến tòa báo Ra đến ngõ vừa ngồi ghế lên khung xe, anh hỏi ngay :

— Tại sao tối qua bảo anh muốn ra lính ?

Chiếc xe loạng choạng chuyển bánh. Hào nghe có tiếng ken kết mà anh không phân biệt được là tiếng bạn nghiến răng hay là tiếng vòng răng cưa nghiến vào những mắt xích, Người thợ đáp trong tiếng thở phì phò :

— Vì tối muốn đánh nhau với Tây. Cả nhà tối chết vì mưu mô thâm độc của chúng nó. Một mình tối sống sót, tôi phải lo việc báo thù.

— Nếu anh bảo thù xong thì những người đã chết có sống lại được không ?

— Anh lầm cầm lầm. Anh nói như thế không giúp ích gì được cho tối cả.

Vừa phải nghe câu trả lời xẳng giọng ấy của bạn, lại vừa bị xác nhậy người trên khung sắt vì bánh xe vừa lọt xuống mấy ổ gà liên tiếp, Hào nói vội :

— Anh cho tối xuống đây.

Nhưng Công vẫn đạp đều, tay lái đảo luôn hòng tránh những hố lớn trên mặt đường. Mông đau như dần, Hào đập vào tay bạn :

— Tối bảo cho tối xuống mà !

Công ghé vào bên đường, chống một chân và buông một tay thả cho Hào xuống. Người thợ nói giọng trầm trầm :

— Tối muốn nói chuyện hết cho anh nghe, nhân tiện tối cũng cần anh khuyên bảo tối phải làm thế nào cho trên bổn phận. Anh hãy chịu khó nghe tối một tí, đừng bỏ tối.

Rất cảm động, anh đặt bàn tay mình lên mu bàn tay bạn :

— Không, không ! Tối bỏ anh thế nào được ! Đường xóc, tôi đau đít quế không chịu nổi nữa đấy chứ.

— Thế thì tối đất xe, chúng mình đi bộ nó: chuyện. Tối đến chậm một tí cũng được.

Sóng vai nhau đi trên hè, người thợ thồ lộ :

— Có những chuyện tối không nói với nhà tối được, chỉ có thể nói với anh thôi. Tối khổ tâm lắm anh ?

— Nghĩa là anh không tiện nói với chị ấy nên muốn nhờ tối nói hộ chứ gì !

Công đáp, mắt vẫn đăm đăm nhìn xuống mặt đường phía trước :

— Không phải thế đâu. Thật ra thì tối cũng đã ướm thử chuyện ấy với nhà tối rồi. Nhà tối không nói ra nói vào gì cả mà chỉ khóc thôi. Bởi thế, tối không dám đả động đến nữa. Bây giờ anh bảo tối làm sao ?

— Nhưng anh đã cho tối biết là chuyện gì đâu !

Người thợ đáp sau một tiếng thở dài rất nhẹ :

— Chuyện hôm nọ tối đã buột miệng nói ra tối hôm nọ, lúc có cả nhà tối ngồi đấy. Chuyện tối muốn xin đăng lính ấy mà.

(Mai tiếp)

Hợp với người mình, công hiệu và dễ dùng hơn thuốc Âu-Mỹ :
MORINDOL : Trị đau máu
COQUELUCHINE : Trị ho-gà
MORINDA NERVA : Trị mất ngủ, bồi dưỡng thần-kinh và trí-tuệ.
HEMOPTYSOL : Trị thổ-huyết
Morinda Co. Ltd Sản-phẩm có thể mua tại nhà thuốc tây

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Tự Do

Số 1,645... CHỦ NHẬT 9.9.62 TRANG 4

Đàn ngang cung

(Tiếp theo trang 2)

— Xin chớ chớ thiên phòng cúng tớ
«Ô nàm dành» (1) chẳng nỏ chịu đâu...
Bảy mươi dủ đã bọc đầu
Mười con cũng cứ cón «xâu»... như thường;
Vấn ngăng với tình thương lá mít
Bảy mươi xuân còn khít không rời.

— Chị Em và Má nó ơi!
Yên tâm vững dợ mà xơi... cũ tử
Vì Tủ Quẹt «tỉ sự» lèo mép,
Chuyện dí nầy chẳng lép đâu lo.
Chị Em thả của... ăn no;
Không tin thì cứ xuất cho ba tì
Mua con cỏ, đề bì chính sản
Hà Thượng Nhân và văn đề nầy
Là người thông suốt một cây
Nhờ gây nổi tiếng danh «thầy» từ lâu.

I.C.M. (Tuy Hòa)

(1) An Nam Nhân là danh từ mà các Ba Tàu Chợ Lớn vẫn chê dùng để gọi người Việt Nam.

Khan hiếm cả Nam Hàn

Càng ngày thực phẩm giá càng khan
Thiên hạ xôn xao nổi bất an.
Than nhắc ba đồng chưa đoàn dụng,
Thịt tăng sáu tít vẫn mua vơn
Trương Phi cứu Hán ai phanh thịt (1)
Trần Khánh bình Nguyên chửa đốt than (2)
Mắc mỏ hả riêng gì nước Việt
Thức ăn khan hiếm cả Nam Hàn (3)

DI DÂN B.V.L.

(1) Trương Phi người nước Yên làm nghề mổ heo, sau ra kết nghĩa Đào Viết để cứu nhà Hán.
(2) Trần Khánh Dư đốt than ở núi Chí Linh, sau vua Trần cho làm phó sứ Vân Đồn bình được giặc Nguyên
(3) Tin Nam Hàn hay động quân đội kiểm soát nạn chợ đen thịt gạo và than.

Ngang sĩ

Tặng khách làng ngang

Là ngang sĩ nghĩa là hay đá trèo, (1)
Hay đâm ngang và hay mác lô nhau,
Đề vui cười cho nhiều kẻ phải đau,
Hoặc chọc giận, chọc hờn người lớn bé.
Mình chỉ là một cây kim nhỏ bé (1)
Mà cỡi đầu, chai lì chửa mỏi hỏi,
Nếu ngông nghênh mình chích phải thì thôi,
Sao lại trách khách làng nhang xỏ lỗ?
Nếu họ mắng mình là thằng đanh đá,
Hay chơi khăm và hay xỏ xiên ngoái,
Thì cũng đành cau giọng cất lên cười,
Rồi trôi khúc ngang tàng ngang bất tuyệt.

Nếu họ giận vì mình hay nói thiệt,
Ra uy hiêm mà muốn « nóc ao » ngay,
(Có lẽ mình đành cuốn vó chạy dài)
Đâu vì thế tiếng đàn ngang im bặt?

Còn ngang sĩ, tiếng đàn ngang chưa tắt
Còn Bàn Ngang, khách ngang hội cùng đông,
Người muốn phương mà chỉ có một lòng,
Tự Do tấu khúc trường ca.... nhức óc.

VÂN TRA

(1) Nhại thơ Xuân Diệu

Đề nghị mới toanh

Thời đại mới, điều chi chẳng mới?
Thủ xét trong giáo giới xưa nay:
Trăm, ngàn, vạn, mở đông thay,
Thầy đã không hiếm, thầy hay cũng nhiều
Cần phải có ít điều phân tách,
Vàng hay thau? Hắc, bạch phân minh.
Bấy lâu dạy học tận tình?
Toàn là ông giáo mô danh, mập mờ.
Cần hiểu rõ «Giáo sư Đại học»,
Ngồi chiếu trên, ăn vác, học hay.
«Giáo sư Trung học»: những thầy
Dạy trường công lập, hẳn tay có tài.
Còn các vì lai rai gọi «khỏ»,
«Thầy dạy tư» cũng dủ nên danh.
Dĩ nhiên, mấy cậu học sinh,
Bảo thêm vài trẻ: «Thầy ngành tư giáo».
Danh đã chính, ấy là ngôn thuận,
Thầy dạy cũng mà bận dạy tư?
Nại vàng chính hiệu giáo sư
Kiêm thầy tư thực, chẳng như giáo thường.
Vị Quản đốc học đường công lập?
«Hiệu Trưởng» là ở cấp bậc trên.
Cả mê một lứa không nên,
«Trường trường tư thực» sái liền cũng xuôi.

Đề nghị: Khéo kịp thời sửa đổi
Danh từ cho giáo giới tôn tự,
Nại gương quí vị lượng y,
Thế là đúng «líp», Trật đi đường trời.

THẬP TAM LANG

HỘP THƯ ĐÀN NGANG CUNG

Bài nhận được trong tuần.—Nhân sinh dạy tư gia «Thời mới» của Vệ vân Hàn. «Giáo sư lý luận» của L.d. Toàn. «Sinh hoạt đô thành» «Vinh con bà» của Chàng Sô Dích, «Cùng nói ngang Viên Hàn», «Điểu với cầm» của Ch. S. Z. «Vịnh Lạ Du», «Vịnh Khoan Long», «Chia lý» của T.N. Huyền Hiên Hòa. «Yêu», «Khóc sĩ» của H.H. (Phanthiết) «Ngang sĩ», «Mảng cũ» của Nguyễn văn Tra. «Ca dao Tư tưởng hiện đại», của Lưu văn An. «Trả lời Thế quyền», «Trong thu» của Thế Minh «Mất chỗ» của Viên Hàm. «Cái mũ và cái đầu» của Ngô Gasb. «Ngũ thập lục tự tự» của Hải Âu Tử. «Hoa thơ» của Tăng Sơn lão. «Biết thì đồng». Hỏi thăm bác Hà» của Hiệu sao. «Tiếng nói đắc nghĩa» của Ái Linh. Nhân sinh phải đọng lại, «Hoặc là thành đạm khô ngoài» của Long tong viên «Đốt cho mau» của Đào vô Luyện. Xin trân trọng cảm ơn các bạn.

Bạn Nguyễn Định.— Xin cảm ơn bạn. Sẽ xin lưu đăng dần

KINH NGHIỆM NƯỚC NGOÀI

NHỮNG ĐIỀU DƯỠNG LƯU ĐỘNG hoạt động trong mỗi quận

giúp cho mọi người được chữa bệnh cần thận tại nhà.

LTS— Nếu chúng ta ở quận, mà bị đau ốm, cần người săn sóc hàng ngày tại nhà, thì chúng ta phải làm cách nào? Bên Anh đã tổ chức các « điều dưỡng lưu động trong vòng một quận ».

Nếu quý bạn hỏi tôi hạng người nào làm công việc nặng nhọc nhất mà tôi được biết... rõ ràng, thì tôi không do dự bảo rằng đây là các cô Điều Dưỡng Quận. Tại Anh quốc quý bạn có thể bắt gặp họ đang đi thăm viếng bệnh nhân bất cứ ngày nào trong tuần kể cả ngày chủ nhật và ngày lễ nữa. Cô Điều Dưỡng Quận lúc nào cũng mặc một bộ đồng phục màu xanh lơ trông rất gọn gàng sạch sẽ, đi chuyển bằng xe đạp hoặc một chiếc xe ôtô nhỏ. Chương trình làm việc của cô thật là nặng nhọc, thường mỗi ngày phải đi thăm ít nhất là 10 bệnh nhân ở cách xa nhau.

Lịch sử của nghề Điều Dưỡng quận phát xuất từ năm 1868, nghĩa là vào cái năm có một ông tên Rathbone thuê một cô điều dưỡng lãnh nghề để săn sóc cho đức phu nhân của ông ta tại nhà. Cô điều dưỡng lưu động đầu tiên ấy tên là cô Robins. Công việc của cô ta làm có ích cho gia đình ông Rathbone đến nỗi ông ta nảy ra được một ý kiến rất hay và ông ta bèn gặp Florence Nightingale để xin thêm ý kiến. Ý kiến của ông Rathbone là lập ra một địch vụ điều dưỡng tận nhà để giúp đỡ những người bệnh sức cần được săn sóc tại nhà của họ vì họ không có họ hàng và thân thích và thêm mắc phải bệnh nghèo nữa. Xin quý bạn nhớ cho rằng thời ấy cách đây những một thế kỷ. Và lúc bấy giờ bệnh viện không những chưa được đầy đủ tiện nghi, mà trong nhiều trường hợp khiến cho con bệnh chán ngán nữa là khác.

Ý kiến ấy được người ta tán thành, và với sự giúp đỡ của Florence Nightingale và nhiều người có thể lực khác nữa, Hội Điều Dưỡng Quận đầu tiên được thành lập, và sau đó nhiều Quận khác trong khắp nước Anh cũng bắt chước thành lập lên những Hội trong tự như trên. Vào năm 1948, khi Cơ Sở Y Tế QuốcGia khởi đầu hoạt động, thì Dịch Vụ Điều Dưỡng Bệnh Nhân tại nhà thuộc về trách nhiệm của nhà chức trách địa phương và ngày bấy giờ tình trạng sự vẫn giữ nguyên như cũ.

Một Điều Dưỡng Viên Quận phải là một Điều Dưỡng Quận được Quốc Gia Công Nhận, nghĩa là cô ta phải qua một thời gian huấn luyện tại một bệnh viện với tư cách là một sinh viên điều dưỡng và còn phải có những kinh nghiệm cần thiết sau khi phục vụ trong ngành điều dưỡng một ít lâu nữa. Rồi thì cô ta phải qua một khóa huấn luyện bốn tháng về khoa Điều Dưỡng Lưu Động Trong Quận. Sau đó có mới có thể hành nghề trong quận mà cô được phái đến. Cô có thể phải gặp nhiều khó khăn, và đôi loại bệnh cấp cứu, Cô phải có sức khoẻ, tùy cơ ứng biến và có nhiều sáng kiến. Thêm nữa là cô phải tận tâm với chức vụ.

Cô ta phải tham gia vào mọi công tác cứu giúp gần chúng trong quận cô ta hành nghề, và phải hợp tác chặt chẽ với Cô Đỡ Quận và Các Cán Bộ Y Tế Lưu Động. Cô ta có thể khởi đầu làm việc từ tám giờ sáng và không thể về đến nhà trước tám giờ tối. Cô còn có thể gặp phải những bệnh nhân khó tính, những bệnh nhân lẹi giường, và những bệnh nhân không muốn hiểu tăng nghề cô ta đang dâm nhận là một nghề không những nặng nề mà còn chịu nhiều thử thách nữa. Nói trắng ra thì một ngày làm việc của cô ta quả là một ngày khó nhọc trầm chiều.

Nghề Điều Dưỡng ở Quận là một nghề cần phải có tổ chức thật cho đáo, và những cuộc thăm viếng phải được sắn xếp trước thế nào để thuận tiện cho từng loại bệnh nhân và từng trường hợp của họ...vì dụ như phải đến sớm để tiêm thuốc insuline cho những bệnh nhân bị bệnh tiểu ra đường, và những người ốm nặng cần phải được sắn sóc sớm trong ngày, và nhiều trường hợp mới khác nữa. Ngoài ra nghề này cũng có nhiều sự nguy hiểm nữa. Thí dụ cô Điều Dưỡng phải đến thăm những bệnh nhân lao phổi thật sớm trước khi cô thăm mặt để khỏi bị dề lây bệnh. Trong ngày làm việc cô điều dưỡng còn phải tiêm thuốc cho bệnh, thay băng bằng rửa ruột hoặc bơm thuốc vào hậu môn, tắm rửa cho bệnh nhân, cũng chỉ cho thân nhân cách họ có thể giúp ích cho bệnh nhân nằm tại nhà họ. Cô ta còn khuyến khích bệnh nhân vận động và theo phương pháp vận động để chữa bệnh nữa.

Tại những quận ở thôn quê, cô Điều Dưỡng Quận còn phải tham gia vào những hoạt động có dính dáng đến nghề nghiệp của cô ta. Ở nhà quê dân số ít hơn ở thành thị, nên người ta thường thân chú sản sóc đến thân nhân nhiều, như thế có nghĩa là họ nhiều thì giờ để làm những công tác ngăn ngừa bệnh tật hơn. Có thể có những lớp dạy công việc làm mẹ, những lớp huấn luyện nhân viên hồng thập tự, và các Viện Phụ nữ. Nhưng... điều cần yếu là cô ta phải luôn luôn có mặt tại chỗ. Dân chúng quen biết cô ta nên tin tưởng vào cô ta. Cô ta phải gây tin nhiệm đối với dân chúng và phải luôn luôn vui vẻ từ tế đối với họ. Cô ta có thể còn trẻ hay đã đứng tuổi. Cô ta đang làm một nghề rất cao quý.

Theo Philip Treleaven
(Anh quốc)

Ở Việt Nam, cố gắng chánh trị và cố gắng quân sự

(Tiếp theo trang 3)

quyền hữu trách ở Ai Lao. Nhưng sự kiện mà ông nói tới không biết có thực sự đã xảy ra hay không.

HỎI: — Nhân tiện, tôi cũng xin hỏi: Nghị sĩ có được tin gì mới về các người Mỹ mà Pathet Lào đã bắt và hiện còn giữ hay không? Chính phủ Liên Hiệp Ai lao đã làm được những gì cho các người ấy sớm được trả lại tự do? Tại sao vụ này cứ kéo dài hoài? Và chính phủ Hoa kỳ có nên can thiệp thêm hay chăng?

ĐÁP: Tôi biết có mấy người đã bị bắt, nhưng không rõ họ đã được thả hay chưa. Nhưng chắc hẳn một ngày gần đây họ cũng sẽ được trả tự do. Và tôi tin rằng chính phủ Hoa Kỳ cũng như các nước tự do khác sẽ thì hành mọi biện pháp ngoại giao cũng mọi biện pháp khác để những người ấy sớm được trả lại tự do.

HỎI: Cũng ở Nữu Ước Thời Báo sáng nay, tôi thấy tin của một thông tin viên bảo ấy gửi từ Saigon về đâyngày hôm qua cho hay rằng mới có một sự đụng độ quan trọng ở An xuyên giữa các lực lượng thủy lục không quân Việt Nam Cộng Hòa với quân đội Việt cộng. Mà Việt cộng tập trung ở miền ấy có tới 1000 quân chính quy với 3, 4 tiểu đoàn địa phương quân. Nghị sĩ nghĩ thế nào về những trận chiến như thế từ trước tới nay và nghĩ như thế nào về toàn thể chiến cuộc liện thời ở Việt Nam?

ĐÁP: Tôi không đọc Nữu Ước Thời Báo ngày hôm nay vì ở đây có rất nhiều báo và riêng ngày hôm nay tôi không có thời giờ đề đọc Nữu Ước Thời Báo. Nhưng tôi nghĩ rằng: vì cộng sản ở miền Bắc nước Việt Nam tung quân đội vào miền Nam và lại trực tiếp chỉ huy các cuộc đánh phá hiện thời ở miền Nam nước Việt Nam, cho nên Chính phủ Việt Nam cần phải tìm mọi cách hầu triệt để diệt trừ quân đội Việt cộng.

HỎI: Mới đây, trả lời một cuộc phỏng vấn của đại diện báo Newsweek, nhà chuyên viên quân sự Bernard B. Fall, giáo sư đại học Đường Howard, có cho rằng cần phải có nhiều cố gắng chánh trị để đối với các nhu lực quân sự và mong mỏi ở Việt Nam sớm có một Hội đồng An ninh Quốc gia. Thượng nghị sĩ nghĩ thế nào về ý kiến ấy và điều mong mỏi ấy?

ĐÁP: Tôi không có đủ tư cách để trả lời ông câu hỏi này. Các nhà có thẩm quyền mới trả lời được về việc nên hay không nên thành lập Hội Đồng An ninh Quốc gia tại V.N. Nhưng tôi nghĩ rằng sự cố gắng chánh trị cần phải đi đôi với những cố gắng quân sự. Hành động quân sự nhiều mà không được dân chúng ủng hộ thì cũng không thành công, thắng lợi. Nhưng tôi cho rằng các cố gắng quân sự ở Việt Nam hiện nay được dân chúng ủng hộ. Tôi nghĩ như vậy.

HỎI: Với việc hàng trăm ngàn người miền thượng chán bộ Cộng sản và quay về với chính phủ Cộng hòa Việt Nam, nghị sĩ có nghĩ rằng sẽ mất tinh thần công sản đã thua một trận hết sức lớn hay không? Và điều đó khiến nghị sĩ nghĩ ra sao về tương lai của cuộc chiến tranh giữa tự do và cộng sản ở Việt Nam?

ĐÁP: Việc dân chúng chạy trốn cộng sản là dấu hiệu chứng tỏ tăng dân chúng chống lại cộng sản, cộng sản không được dân chúng ở các miền nói miền chuông.

HỎI: Hai hôm trước đây, báo Washington Post có đăng tin nói rằng ông Phạm huy Cơ mới về Việt Nam và họp một họi nghị.

Tôi tự biết nước tôi đã được hơn một tháng nên không hiểu việc đó có thể xảy ra hay chăng. Theo tin tức của nghị sĩ thì việc đó có xảy ra hay không? Và dư luận của các nghị sĩ nghĩ như thế nào về cái tin ấy?

ĐÁP: — Tôi không hay biết gì về việc ấy.

HỎI: Xin thượng nghị sĩ làm ơn cho biết cũng việc thường của thượng nghị sĩ trong tuần này.

ĐÁP: — Thượng nghị viện hiện nay họp hàng ngày. Ngoài ra, thứ ba vừa rồi, tôi có 3 buổi họp Uỷ Ban; thứ tư hai buổi họp Uỷ Ban; hôm nay thì có hai buổi họp vào ban sáng và 2 buổi vào ban chiều. Sáng qua, tôi cũng có dự một cuộc họi điểm tâm hồi 8giờ 15phút. Hôm qua, tôi có tiếp nhà báo tới phỏng vấn; hôm kia cũng có phỏng vấn, và hôm nay cũng có. Cũng có nhiều người tới thăm phòng tôi. Ngày hôm qua phiên họp của thượng nghị viện kéo dài tới 10 giờ và hôm nay có tế cũng có kéo dài tới 9 hoặc 10 giờ. (Hiện nay Quốc hội đang thảo luận gấp rút để các nghị sĩ có thể trở về hoạt động riêng tại đơn vị.

Số thư nhận được hàng ngày thì k ông chừng từ 75 đến 100 lá, nhưng cũng có khi hơn hay kém tùy theo vấn đề đương bàn cãi và tùy theo dân chúng có lưu tâm theo rõi vấn đề đó nhiều hay ít.

Tôi ngỏ lời cảm ơn. Và thượng nghị sĩ tiếp tục nói chuyện thêm.

— Hai năm trước đây, tôi đã sang thăm Việt Nam, đã được gặp Tổng thống Ngô đình Diệm và phần lớn các vị tại mặt ở Saigon hồi ấy và đã được mọi người tiếp đón rất là nồng hậu. Tôi đã đến thăm trường Vô Bị, đi vũng tầy bắc của miền Tây để thăm các miền định cư và các nơi có đồng bào Thượng. Tôi sẵn ra tôi ứng cứ tại tiền bang quê hương của tôi và trong chiến dịch vận động tranh cử lần này tôi đã dùng một số ấn kiện mượn từ Việt Nam: đi các nơi, nhất là miền Bắc tiếp bang của tôi, tôi phát cho các trẻ em những cái nón nhỏ bằng giấy có in hình tôi (nói đến đây nghị sĩ chụp vào lấy ra cho tôi xem một chiếc nón nhỏ bằng giấy khá xinh).

Tôi đó lời thượng nghị sĩ: — Thật là một sáng kiến hay. Tôi cầu chúc thượng nghị sĩ sẽ được tái cử lần nầy cũng như đã từng được tái cử hai lần trước.

Sau đó, thượng nghị sĩ cảm ơn tôi đã có nhã ý mời nghị sĩ tới dùng cơm với tôi ở nhà hàng Yenching tối nay, nhưng nghị sĩ xin kiếu vì còn phải trở lại Quốc Hội để tiếp tục dự cuộc thảo luận và biểu quyết.

Tôi cũng vội vã ra về vì lúc đó đã là 6giờ30, mà tôi phải về sửa soạn để dón các quý khách của tôi tức là một số các người bạn Mỹ mà tôi mời được gặp trong những ngày gần đây tại Hoa thịnh đốn, trong đó có nghị sĩ Zablocki, đông Dân chủ, thuộc Hạ nghị viện tới dùng cơm với tôi tối nay.

Hoa thịnh đốn 16-8-62
P.V.T.

Đường xá ở Việt Nam

(Tiếp theo trang 3)

Số gia tăng trung bình mỗi năm là 17.000 xe. Riêng về năm 1959, số xe đăng bộ được chia ra như sau:

Xe vận tải: 47.700
Xe du lịch: 86.700
Xe máy đầu và3bánh 69.400

Theo ý kiến của chúng tôi, sau khi so sánh với các Quốc gia khác, thì số xe vận tải hơi ít. Nếu loại bỏ xe máy đầu và xe ba bánh thì số xe vận tải chỉ chiếm có tỷ lệ 35,6% tổng số xe toàn quốc. Trong một nước kém mở mang về kinh tế như nước ta, số xe vận tải phải chiếm tỷ 40 đến 60% mới hợp lý và mới để phát triển được. Trong khi đó, số xe du lịch của ta chiếm tỷ số quá cao: 64,40%.

Về kinh phí kiều lộ, Chính phủ đã dùng hết 3 tỷ 248 triệu từ năm 1954 đến 1960. Nếu đem so sánh với ngân sách quốc gia (trừ Quốc phòng) thì chúng ta nhận thấy như sau:

Bảng so sánh ngân khoản kiều lộ với ngân sách Quốc gia (trừ Ngân sách Quốc Phòng)

	N.S.Q.G. (đơn vị 1.000.000$)	N.K.K.L. (đơn vị 1.000.000$)	TỶ LỆ %
1954	3.545	254	7,2
1955	4.292	412	9,6
1956	6.054	449	7.
1957	7.798	487	6,2
1958	7.934	429	5,4
1959	9.176	560	5,4
1960	8 805	656	7,4

Ngoài Ngân sách Quốc Gia Viện Trợ Mỹ cũng ứng thêm một số tiền là 20,5 triệu từ năm 1959 đến 1960 và đăng kê hơn cả là đã trả thực tiếp một tỷ đồng để thực hiện ba dự án kiều lộ quan trọng là Xa lộ Saigon—Biênhòa, Quốc lộ 19 và Quốc lộ 21.

Theo bản thống kê trên, ta thấy rằng ngân khoản kiều lộ có một địa vị quan trọng đặc biệt so với các ngành hoạt động của Quốc gia.

Từ năm 1954 đến 1956, ngân khoản kiều lộ chiếm từ 7, 2 đến 9, 6% tổng số Ngân sách Quốc gia. Sở dĩ con số lên cao như vậy vì trong thời kỳ nầy, đường sá, cầu cống, hư hỏng rất nhiều cần phải tu bổ, kiến thiết lại. Năm 1957 và năm 1958, tỷ lệ bình thường và qua năm 1959 nữ dù chúng ta đang ở thời kỳ mở mang kinh tế, ngân khoản kiều lộ lại tăng lên thêm.

Chúng tôi nhận thấy tăng đối với một NSQG eo hẹp như Ngân sách của nước ta, ngân khoản hàng năm dành cho kiều lộ như vậy, thực đã là một cố gắng lớn lao của Quốc hội và Hành phủ. Đường sá là huyết mạch của nền kinh tế, của an ninh.

Song le, được cấp Ngân khoản là một việc, còn xử dụng Ngân khoản ấy là việc khác. Nhằm mục đích xử dụng Ngân khoản nầy một cách hợp thời, hợp lý, thích đáng và có hiệu quả, cần phải có một chính sách về chuyên môn rõ rệt, chặt chẽ, liên tục, cần cử vào những điều kiện thực tế địa phương. Chúng tôi xin mạo muội có vài ý kiến, xin mang ra đây trình bày với quý vị trước khi đề nên những điểm nội dung căn bản của vấn đề Kiều lộ nhằm mục đích giúp thêm một công tác chuyên môn sau là để giúp các vị không có thì giờ nghiên cứu vấn đề Công Chánh, ý niệm được phần nào về những khía cạnh kinh tế của việc thiết lập và tu bổ đường sá mà chúng tôi hằng tất lưu tâm.

Nói đến chính sách tức là phải nói đến các nguyên tắc căn bản. Về sự thực hiện một công tác kiều lộ, có 3 nguyên tắc căn bản mà một chuyên viên Công Chánh nào cũng không thể sao lãng được: một là cần nghiên cứu tước, — hai là cần có kế hoạch thương trình định trước và thích hợp, — ba là luôn luôn chú ý đề phối hợp 2 khía cạnh kỹ thuật và kinh tế của một công tác, làm sao cho công tác thực hiện được vừa bền tốt, vừa rẻ tiền, dựa theo điều kiện địa phương.

(Còn tiếp)

Xưởng máy lớn nhất ở V. N.

(Tiếp theo trang 3)

không cần phải xẻ dịch món đồ.

Những máy móc chuyên môn trang bị cho các trại kể trên rất cần thiết để rút ngắn thời gian hoàn tất công tác, do đó, tăng năng xuất công tác.

Xưởng động cơ

Xưởng động cơ đang tu sửa những động cơ không lồ 2,000 mã lực. Tất nhiên xưởng không thiếu gì máy móc tinh vi để thực hiện công tác tu sửa quan trọng nầy.

Xưởng đóng ghe máy: sản xuất từng loạt các xuồng nhỏ có gắn động cơ.

Trại buồm sản xuất các vật dụng bằng vải, nhợ, dùng dưới tầu. Trại nầy có những máy khâu đặc biệt,có thể khâu được các loại vải thực lớn, thực dầy.

Tới « Xưởng hải phão », chúng tôi được chỉ dẫn về công tác tu sửa sống đông đủ loại lớn nhỏ, điều khiển bằng tay, bằng điện, trang bị trên chiến hạm.

2 u sửa tầu

Hải quân công xưởng có 2 ụ tầu, một ụ lớn và một ụ nhỏ, ngoài ra còn có một ụ nổi, gọi là thủy thành, để mang tầu vào sửa chữa.

Công xưởng cũng xử dụng những cần trục lớn, có sức kéo những tầu nhỏ từ mặt sông Saigon vào xưởng vào 4 nẻ cạn.

Có được chứng kiến hàng trăm thứ máy móc lớn nhỏ của Hải quân Công xưởng mới thấy rõ sự kỳ diệu của thời đại máy móc nầy, và mới thấy một niềm hãnh diện, là, các chuyên viên, nhân công của ta sử dụng những máy móc ấy với một vẻ quen thuộc đến gần như thành thạo.

Trong cũng cuộc xây dựng Hải quân Việt Nam đề tiến tới giai đoạn trưởng thành về khả năng kỹ thuật, phải nhìn nhận rằng Hải Quân Công Xưởng đã góp phần rất lớn.

Những con số

Những năm qua: Hải quân Công xưởng đã tu bổ, tân trang và sửa chữa cho các tầu bè của các hạm đội Hải Lực, Giang Lực, lực lượng Hải thuyền của Hải quân Việt Nam, đề tham gia có hiệu quả trong các cuộc hành quân, để hoàn thành các công tác tuần phòng trên sông rạch hay ngoài biển cả.

Trong hình, mỗi năm Hải quân Công xưởng đã đảm nhiệm sửa chữa được 110chiến hạm và gần gần đình, đó là chưa kể các công tác sửa chữa những dụng cụ giang hải và những công tác linh tinh cho các đơn vị Hải quân.

Hoạt động trung bình hàng năm hiện nay của Hải quân Công xưởng có thể ước lượng được:

27,800 tấn chiến thuyền và 20,000 tấn thương thuyền.

Những con số khả năng tượng trưng cho năng xuất cao của Hải quân Công xưởng ấy, có thể xứng đáng là một hãnh diện về khả năng kỹ thuật của Hải quân Việt Nam.

Tài liệu VTS
HUỲ SƠN

Y học thường thức

(Tiếp theo trang 3)

năm liền chẳng bề thấy kinh bọo giờ. Ngoài ra, người ta cũng có thể mất kinh vì một mối quý sức, vì thiếu máu, vì bệnh lao bộc vì xúc cảm mạnh một đôi khi vì các tuyến nội tiết nhất là noãn sào làm việc thiếu mãn cản. Mỗi khi thấy mất kinh, các bạn nên đến B.S chuyên môn nhờ tìm cho ra nguyên nhân để nếu cần thì tìm ngay tận gốc, chớ nên nghe những lời quảng cáo « dường mật » và các thuốc điều kinh « thần được » quả có ngày nguy hiểm. Một đôi khi chỉ cần nghỉ ngơi, ăn uống đều hòa, dây đi chất bổ, sống yên tĩnh ở thoáng khí nhiều ánh sáng, như đi đôi gió ở đồng quê, ở núi hoặc ở biển, tập thể thao nhẹ hô hấp, đi bộ, đi xe đạp, bơi lội v. v.. cũng đủ làm cho kinh nguyệt xuất hiện trở lại mà chẳng cần đến thuốc men chi cả.

Kinh nghiệm cho biết kinh nguyệt có thể ít, dài vắn tùy theo từng người và, ở cùng một người, tùy theo từng lúc. Có người chỉ thấy mấy giọt cái và tùy theo dân chúng có lưu tâm theo rõi vấn đề đó nhiều hay ít.

Tôi ngỏ lời cảm ơn. Và thượng nghị sĩ tiếp tục nói chuyện thêm.

— Hai năm trước đây, tôi đã sang thăm Việt Nam, đã được gặp Tổng thống Ngô đình Diệm và phần lớn các vị tại mặt ở Saigon hồi ấy và đã được mọi người tiếp đón rất là nồng hậu. Tôi đã đến thăm trường Vô Bị, đi vũng tầy bắc của miền Tây để thăm các miền định cư và các nơi có đồng bào Thượng. Tôi sẵn ra tôi ứng cứ tại tiền bang quê hương của tôi và trong chiến dịch vận động tranh cử lần này tôi đã dùng một số ấn kiện mượn từ Việt Nam: đi các nơi, nhất là miền Bắc tiếp bang của tôi, tôi phát cho các trẻ em những cái nón nhỏ bằng giấy có in hình tôi (nói đến đây nghị sĩ chụp vào lấy ra cho tôi xem một chiếc nón nhỏ bằng giấy khá xinh).

Tôi đó lời thượng nghị sĩ: — Thật là một sáng kiến hay. Tôi cầu chúc thượng nghị sĩ sẽ được tái cử lần nầy cũng như đã từng được tái cử hai lần trước.

Sau đó, thượng nghị sĩ cảm ơn tôi đã có nhã ý mời nghị sĩ tới dùng cơm với tôi ở nhà hàng Yenching tối nay, nhưng nghị sĩ xin kiếu vì còn phải trở lại Quốc Hội để tiếp tục dự cuộc thảo luận và biểu quyết.

Tôi cũng vội vã ra về vì lúc đó đã là 6giờ30, mà tôi phải về sửa soạn để dón các quý khách của tôi tức là một số các người bạn Mỹ mà tôi mời được gặp trong những ngày gần đây tại Hoa thịnh đốn, trong đó có nghị sĩ Zablocki, đông Dân chủ, thuộc Hạ nghị viện tới dùng cơm với tôi tối nay.

Hoa thịnh đốn 16-8-62
P.V.T.

Tin Khoa-học

(Tiếp theo trang 3)

vũ tuyến lên phi thuyền Mariner II trên một quãng cách không gian chừng 720.000 cây số. Phi thuyền liên đáp lại bằng cách truyền về địa cầu những dữ kiện liên hệ đến những vùng nằm trong đường bay tới Kim Tinh.

Đài trắc viễn ở Johannesburg Nam Phi đã đánh tín hiệu vô tuyến ấy lên để điều khiển 4 dụng cụ khoa học trong phi thuyền. 4 dụng cụ khoa học nầy tức thì hoạt động để ghi nhận mật độ của bụi không-gian, những phần tử có điện tính, tánh chất của từ trường và bức xạ của mặt trời.

Giây trôi vô tuyến cao 225 thước 50 tại trắc viễn đài Johannesburg là 1 trong 3 giây trôi đặt quanh trái đất để theo dõi chuyến bay 228 triệu cây số lên Kim Tinh của phi thuyền Mariner.Cứ 4 ngày các đài trắc viễn lại hỏi phi thuyền 1 lần. Tất cả có 3 đài trắc viễn : đài ở Nam Phi; đài ở Goldstone, California (Mỹ), đài ở Woomera (Úc).

Khảo sát

Tất cả có 6 loại khảo sát. 2 cuộc khảo sát do nhiệt độ Kim tinh và các đám mây. Các cuộc khảo sát về dược những trạm dưới đất điều khiển khi phi thuyền bay gần Kim tinh, cứ nửa giờ một lần.

Khi Mariner II tới gần Kim Tinh các « cặp mắt » điện tử của nó phải xét hành tinh luôn luôn. Các máy đó gọi là phóng xạ kế, rất bắt nhạy với các loại bức xạ từ Kim tinh phát ra. Khi ghi được những bức xạ đó, các máy đó sẽ truyền xuống trái đất để các nhà Khoa học cứu xét và đưa vào đó mà ấn định các đặc điểm trong yếu của Kim tinh : về hơi nước, dưỡng khí, nhiệt độ trên Kim Tinh.

(Còn tiếp)

TÌM VIỆC

— Sinh viên nghiệp nhân hàm học tình tại tư gia số Tuân lý kiến tại đô nhất tới xuống. Thư cho Kinh 51/50A Nguyễn Tri Chiểu (nhờ chuyển cho Sơn).

Tự Do
Số 1.645 — CHỦ NHẬT 9.9.62 TRANG 3

THƠ VÀ THI NHÂN

Rừng hết mùa thiêng

Cánh tay đã thì vươn dài
Bảo hoa cọp gầm tàn phai mộng rừng
Một thời hương sắc tiền lưng
Đồ theo giông suối rưng rưng bóng tà

VŨ HOÀNG CHƯƠNG
(Nhị Thập Bát Tú tập 2)

Tình mùa chinh chiến

Nếu có khi nào nhớ đến tôi
Thì xin giông lệ chở đầy vơi
Hãy đem ánh mắt phai màu tóc
Nhuộm áo thời gian gửi cuối trời

THỤC-VŨ

LỜI BÀN CỦA VŨ - HOÀNG - CHƯƠNG

Bạn Thục-Vũ đã từng có bài đăng đuổi bút hiệu viết tắt T.V. (Bài Chiều Bệnh Viện v.v...) Những khác mọi lần, lần này bạn cô-đọng cảm hứng lại thành 4 câu Nhị Thập Bát Tú. Bạn là một chiến-sĩ nên Tình Mùa Chinh Chiến, bạn cũng xúc động sâu xa và gửng đem nghệ thuật điêu ra một cách tế nhị thâm-hàm-súc. Thường thường, người chinh phu gửi áo ra tiền-tuyến cho chồng; đây tác giả chỉ mong ở người yêu một tấm áo thời-gian *. Tình ý thanh nhã và thấm-thiết lắm.

Trời khuya tháng chín

Tôi đi mãi giữa trời khuya tháng chín
Hồn tha ma đang ngủ gục người đời
Phố cấm đèn rắn rợn tiếng mưa rơi
Xác lêu lổng quên đường về lối cũ.

Tóc hoang vu sợi dài xanh mái đồ
Quầng mắt thâm xua đuổi mộng xuân thì
Giết tương lai trong ngực thất tình si
Chân dẫy dụa gót giày khua ảo vọng

Trong nhịp thở của muôn ngàn kiếp sống
Thâm trao nhau hồi ấm lửa tình yêu
Thế giới đang đi — lý tưởng trăm chiều
Chưa lấp cạn hố lòng sầu không nói

Trời tháng chín mưa dầm vang mái ngói
Cửa trầm tư từ thuở nguyện chân tu
Đọa lý thơm tho, lửa nến gột gỡ
Mắt chiêm ngưỡng linh hồn kêu giới thoát

Từ vết cỏ rừng xanh đến trùng dương bát ngát
Trời vào khuya tháng chín sắp về ngôi
Sức mạnh không quen chết đuối bên trời
Tim chân lý giữa mùa xuân Ánh Sáng

Họp một trăng vàng tình yêu năm tháng
Em về đây dẫn lối bước tôi đi
Gót giày khuya vang nhịp điệu xuân thì
Môi em cười hồn anh vào giấc ngủ.

VŨ HỒ
(Quảng Ngãi)

LỜI BÀN CỦA VŨ - HOÀNG - CHƯƠNG

Bằng lối thơ tám chữ vần liền, bạn Vũ-Hồ lại một lần nữa khơi sầu vào tâm trạng hoang mang của thế hệ trẻ. Người xưa nói : nhiều mầu sắc quá thì mất loạn, nhiều âm thành quá thì tai loạn. Phải chăng thời nay có nhiều lý thuyết quá nên tự - duy cũng loạn ? Mong sao đó chỉ là cái « loạn » nhất thời. chấn lý sẽ hiện ra, như ở đoạn cuối bài thơ của tác giả. Bạn Vũ-Hồ xử dụng văn điệu thật vững-vàng: hình ảnh qua ô dong thơ vững phú vừa hô ứng lẫn nhau và bài thơ được kết thúc khá đẹp.

Y HỌC THƯỜNG THỨC

Sinh thực khí ở phái nữ *(Tiếp theo)*

4.- Vấn đề kinh nguyệt

Kinh nguyệt (règles hay menstruations) là sự xuất huyết hàng tháng qua cửa mình ở người phụ nữ bình thường, vô tật bệnh và đang thì sinh nở. Đặc điểm của kinh nguyệt là sự xuất hiện có kỳ hạn (périodicité) mặc dầu kỳ hạn đó có thể thay đổi tùy theo tùng người và ở mỗi người tùy theo từng lúc, nhưng trung bình cứ 28 ngày lại thấy một lần.

Như ta đã biết, nguyên nhân của kinh nguyệt là trứng rụng nhưng không « dậy » vì nếu « dậy » nghĩa là phối hợp với tinh trùng thì trứng sẽ kết thành bào thai, người đàn bà sẽ mất đường kinh và mang bầu. Ở xứ ta, kinh nguyệt bất dầu xuất hiện vào khoảng 13, 14 tuổi. Tuy nhiên thành thoảng cũng có trường hợp chưa đầy 10t. mà đã thấy kinh và thời kì « mãn kinh » (ménopause) tiếp theo rất sớm. Ngược lại, có cô gái ngoài đôi mươi hoặc 25-26 mới bắt đầu thấy kinh. Những người này thường muộn mằn về đường con cái. Nguyên nhân của kinh nguyệt trễ có thể là thiếu máu (bạn nguyệt-anémie) lao, phổi thấp (tuberculose), làm việc quá sức rồi tinh thần (surmenage intellectuel)

Bình thường người ta thấy «kinh» trong 4-5 ngày và cứ 28 ngày lại thấy một lần tổng cộng chừng 150-300gr huyết, mầu đỏ xám, lây nhầy (visqueux) không đông cục, không có mùi và không làm khó chịu gì cả. Nhưng ở những người con gái thiếu máu, kinh nguyệt thường lỏng, màu lợt, kèmtheo « huyết trắng » (pertes blanches) dầy dưa rất lâu.

Trong khi thấy « kinh » chị em vẫn có thể tiếp tục cuộc sống hàng ngày, làm ăn hay học hành, miễn đừng để mệt nhọc, quá sức và nên tránh mọi hành động phi mã (...) không nên đứng lâu, đi bộ đi xe đạp nhiều và nhất là giao hợp trong lúc nào vì kinh nguyệt sẽ kéo dài dầy dưa hoặc tái diễn thêm làm xáo trộn kinh kỳ.

Trong khi « hành kinh » lại càng phải giữ sạch sẽ bộ phận sinh dục: nâng thay băng bông, quần lót, — rửa chỗ kín sáng và chiều bằng nước nóng 37°, nhưng không nên tâm, kể cả tắm biển, vì tắm nước lạnh sẽ làm tắt « kinh » và tắm nước nóng « kinh » sẽ kéo dài.

Kinh nguyệt có thể biến mất trong một thời gian vì nhiều nguyên nhân trong số đông kể nhất là thai nghén. Nên một người lành mạnh, đang thì sinh nở, bỗng nhiên thấy mất đường kinh, thì phải nghĩ ngay đến sự mang bầu. Sau khi sinh con dầu còng và chính mình cho con bú, nhiều người không thấy kinh nữa hoặc chỉ thấy xuất hiện từ tháng thứ 6-7 trở đi.

Vì vậy có người mãn con, dễ nằm một, trong 9 - 10

(Xem tiếp trang 4)

Bài phỏng vấn thứ 3 của ông Phạm Việt Tuyền tại Mỹ

Ở VIỆT-NAM, CỐ GẮNG CHÁNH-TRỊ VÀ CỐ GẮNG QUÂN SỰ

đi đôi với nhau thì Cộng Sản sẽ thất bại

Thượng Nghị sĩ Hickenlooper bảo : « Hiện nay, các cố gắng quân sự ở Việt Nam Cộng Hoà được dân chúng ủng hộ ».

Một « sáng kiến » bắt chước Việt Nam để tranh cử ở Mỹ : phát mũ giấy có in hình ứng cử viên.

LTS. — Bài phỏng vấn dưới đây, ông Phạm việt Tuyền viết từ ngày 16-8-1962 và chắc mà bạn đọc có thể ngạc nhiên khi thấy đề cập đến một vài vấn đề đã cũ. Chúng tôi đã đề nguyên văn các câu hỏi và các câu trả lời trong bài phỏng vấn để độc giả đọc nhận xét Thượng nghị sĩ Hickenlooper thuộc đảng Cộng Hoà và là nhân viên trong Uỷ ban Ngoại giao của Thượng nghị viện.

Thượng nghị sĩ Bourke B. Hickenlooper, đại diện tiểu bang Iowa, đảng viên đảng thiểu số hiện nay là đảng Cộng Hòa.

— Sinh tại Taylor County ngày 21-7-1896; đã bắt đầu hoạt động chính trị từ năm 1934, đã được bầu vào thượng nghị viện lần đầu tiên năm 1944, và được tái cử thượng nghị sĩ 2 lần liên tiếp năm 1950, 1956. — Hiện là nhân viên Uỷ ban Nguyên tử lực, Uỷ ban Khoa học Không gian, Uỷ ban Ngoại giao của Thượng nghị viện. Hồi 1958 được T.T. Kennedy cử làm đại diện HoaKỳ tại phiênĐại hội Đồng Liên hiệp Quốc lần thứ 13 và hồi 1960 đã từng sang thăm viếng Việt Nam.

Tôi có hẹn với thượng nghị sĩ vào lúc 4g 30 chiều ngày thứ năm 16-8-62. Đề được đúng hẹn, tôi đến tòa New Senate Office Building lúc 4giờ5 phút và lên ngay tầng lầu thứ năm là nơi có văn phòng của thượng nghị sĩ. Ở Hoa Kỳ, các nghị sĩ Hạ nghị viện cũng như thượng nghị viện đều có văn phòng do nhà nước dành cho ở hai ngôi nhà lầu rộng rãi khang trang, cùng với một số nhân viên văn phòng mà nhà nước trả lương cho nghị sĩ, bởi vì thực tình lương nghị sĩ được khoảng chừng 22.500 Mỹ kim, nhưng chỉ vừa đủ chi dụng... Tôi vào văn phòng thượng nghị sĩ lúc 4g.15. Văn phòng thượng nghị sĩ Hickenlooper khá rộng, gồm có 5 buồng tất cả, nhưng bày biện một cách hết sức đơn sơ, khác với văn phòng của nghị sĩ khác mà tôi đã có dịp vào xem qua lần trước khi tôi ngồi nhà lầu này :

Mỗi buồng có một người làm việc; với một bàn giấy trên đó có một máy chữ, một máy điện thoại, với mấy hàng sách mà tôi đọc thấy là những tài liệu về chính trị, hoặc về quân sự.

Tôi vào thăm ngay vì tôi đã có hẹn trước, nhưng vì nghị sĩ khác. Hiện trong văn phòng lúc ấy có một ông khách người Mỹ đang ngồi chơ. Tôi đến kỳ vào sẽ tâu khách thì nhân thấy trong ngày hôm nay (16-8-62) tôi là người khách thứ 18 của nghị sĩ.

Chớ đến đúng 4g30, thì thấy cô thư ký mở vào phòng trong. Một ông già dạo mọn ra đón tôi và nói ngay rằng ông không phải là nghị sĩ Hickenlooper, mà chỉ là người giúp việc của nghị sĩ. Rất tiếc là người Quốc hội đang có truyện cần các kế hoạch kiến thiết quốc gia, những ngân khoản quan trọng — mặc dầu ngân sách — eo hẹp — đã được dự trù để cải thiện và khuếch trương hơn thống đạo lộ.

Vấn đề đất ta là nên lựa chọn một chánh sách Kiều lộ như thế nào khả dĩ mang lại thiểu hiệu suất và phù hợp với tình trạng của mỗi địa phương. Trước khi góp ý kiến về việc này, để qui vị có ý niệm rõ, chúng tôi xin tóm tắt sau đây những con số chứng minh sự gia tăng về dương sá, về xe cộ và về ngân khoản kiều lộ từ năm 1954 đến là năm Ngô Tổng Thống vẽ chấp chánh cho đến những năm gần đây.

Kiều Lộ. — Năm 1954 tổng số đường sá là 12.400km

— 1955 — 13.700 —
— 1956 — 14.300 —
— 1957 — 15.000 —
— 1958 — 15.400 —
— 1959 — 17.200 —
— 1960 — 19.100 —

Tóm lại, số đường sá gia tăng từ 400 đến 1.900 km mỗi năm. Riêng về năm 1960, tổng số đường sá là 19.100km chia ra như sau :

Quốc lộ :	3.547km
Liên tỉnh lộ :	2.531km
Tỉnh lộ :	3.870km
Hương lộ :	4.970km
Lô chánh thành :	1.220km
Đường mới và đường chưa phân hạng :	2.962km
	19.100km

So về chiều dài, thì các Quốc lộ chỉ có tỷ lệ là 18,7% chiều dài đường sá toàn quốc, nhưng mức độ quan trọng lại rất cao vì riêng các Quốc lộ đã chiếm hết 70% số xe cây số và 80% số tấn cây số trong toàn quốc theo số thống kê 1958.

Xe cộ

Tổng số xe cộ đăng bộ từ 1949 đến 1959 như sau :

1949 : 34.700
1954 : 62.200
1959 : 204.800

(Xem tiếp trang 4)

Hình thượng nghị sĩ Hickenlooper với mấy hàng chữ đề tặng : « Gởi giáo sư Phạm việt Tuyền với những lời cầu chúc tốt đẹp nhất — Bourke B. Hickenlooper ».

Xưởng máy lớn nhất ở Việt Nam

• Có 2.000 công nhân — Sửa được máy ra đa điện tử và động cơ khổng lồ 2.000 mã lực.— Có búa máy 3 tấn.— Có lò nấu thép.

ĐÓ LÀ CÔNG XƯỞNG HẢI QUÂN, MỖI NĂM SỬA 110 CHIẾN HẠM VÀ GIANG ĐĨNH.

Hàng ngày, trên mặt dòng dương mênh mông của hảiphận Việt Nam, xen một bờ biển dài hàng ngàn cây số, trên mặt cả sông rạch trong nội địa ; các chiến hạm, giang thuyền của Hải quân Việt Nam đã luôn luôn tuần thám, hoạt động.

Các chiến hạm, giang thuyền ấy đều được trang bị bằng những máy móc tối tân, những động cơ mạnh mẽ, những vũ khí lợi hại. Và tất cả đều được duy trì bảo đảm về kỹ thuật, từ nước xơn vô thu đến những máy móc điện tử tinh vi, bởi một công xưởng quy mô, đó là Hải quân Công xưởng!

Hải quân công xưởng

Từ ngày được Pháp trao trả lại VN. thủy xưởng Ba son chính thức mang tên mới là « Hải quân Công xưởng » và bắt đầu hoạt động dưới quyền chỉ huy của « Hải Quân Việt Nam ».

Hoạt động của Hải quân Công xưởng mỗi ngày một tiến triển về năng suất và khả năng kỹ thuật nhờ các chuyên viên giỏi và công nhân lành nghề.

Gần 2.000 nhân viên

Công tác mỗi ngày mỗi gia tăng, đòi hỏi một số nhân viên đông đảo. Hiện nay, Hải quân Công xưởng có tới gần 2.000 nhân viên, hầu hết là nhân viên dân chính, họ đảm trách nhiệm vụ chuyên viên, cán bộ hay nhân công. Đời sống nhân công của Công xưởng được sản sóc cả về tinh thần lẫn vật chất.

Công xưởng có thiết lập ngay ở trong doanh trại một « quán cơm sĩ hội » dành riêng cho nhân viên.

Đi thăm các cơ xưởng

Gần 2.000 chuyên viên, cán bộ, nhân công của Hải quân Công xưởng, hàng ngày làm việc trong những cơ sở hành chánh và những cơ xưởng chuyên môn.

Tại Hải quân Công xưởng: các chiến hạm, Giang thuyền của Hải quân Việt Nam được bảo tồn theo 2 hình thức « Đại kỳ » và «Tiểu kỳ».

— Hình thức « Đại Kỳ » là công cuộc tu sửa toàn diện, đại quy mô, thường thường tàu được dài kỳ sau một thời gian 18 tháng hoạt động.

— « Tiểu kỳ » là công việc tu sửa một vài phần chánh của chiếc tàu, thường cứ sau 6 tháng hoạt động tàu lại được « tiểu kỳ ».

Chiếc tàu được « Tiểu kỳ » hay « Đại kỳ » sẽ tạm biệt biển cả hay sông ngòi, để trở về công xưởng. Tàu sẽ được mang vào ụ sửa. Các toán chuyên viên của các cơ xưởng chuyên môn kẻ trên, sẽ xuống tầu xem xét và phi nhận để thực hiện công tác tu bổ tầu thuộc phần vụ chuyên môn của trưởng toán. Thì dụ, toán chuyên viên « xưởng động cơ » sẽ xem xét động cơ của tàu, toán chuyên viên của « xưởng toán điện máy móc tối tân, nhờ ở trại sát có máy khoan tự động rất lớn, có thể khoan bất cứ một vị trí nào trên hình trên đường kính 3 thước 50 mà

Xưởng rèn đúc

Tại đây chúng tôi được chỉ dẫn, xem xét các « búa máy » không lồ, vận chuyển bằng hơi gió ép, có sức mạnh 3 ngàn kí đến 3.000 kí. Trong xưởng có trang bị các lò nấu gang, nấu đồng, nấu than, nấu thép : các tay thợ khéo của xưởng này đang làm việc có vẻ rất bận rộn để sản xuất các đồ phụ tùng dưới tàu như nhân vị, mỏ neo v.v. và đúc các cơ phận bằng kim khí đồng cho các loại máy.

Xưởng điện khí

Qua « Xưởng điện khí » chúng tôi gặp một quang cảnh làm việc tấp nập của cácchuyên viên và nhân công. Trong xưởng có các máy phát điện, máy biến điện, máy vấn giây, đặc biệt : xưởng có máy trắc nghiệm, dùng để kiểm soát, xác định tính cách hữu dụng của các dụng cụ điện khí mới được tu bổ xong, trước khi mang trang bị cho tàu.

Xưởng điện khí có một «Trại tiếp điện», trại này mỗi năm sửa được hàng ngàn bình điện dùng trên các tàu của hải quân.

Xưởng điện khí đảm nhiệm hoàn toàn các công tác tu bổ về điện khí cho tàu, xưởng có thể sửa chữa các máy điện lớn nhất và tối tân nhất.

Xưởng điện tử

Ở « Xưởng điện tử », chúng tôi được chỉ dẫn về các công tác tu sửa máy Radar, các loại máy truyền tin, thâu, phát thanh và các la bàn điện (để chỉ phương hướng) trang bị cho các chiến thuyền.

Các chuyên viên của xưởng này, khi chúng tôi vào thăm, đang xử dụng các điện kế tối tân để tìm các bộ phận hư hỏng của những máy vô tuyến điện, máy Radar, máy Sonar và nhiều loại máy thám xuất khác.

Các trại đồng, sắt

Các trại đồng, trại mộc, trại sắt đảm nhiệm các công tác tu sửa, sản xuất các vật liệu bằng đồng, gỗ, sắt trang bị dưới tàu. Các trại này vừa cung được trang bị những máy móc tối tân, như ở trại sắt có máy khoan tự động rất lớn, có thể khoan bất cứ một vị trí nào trên hình trên đường kính 3 thước 50 mà

(Xem tiếp trang 4)

TIN KHOA HỌC

Đường lên SAO-HỎM

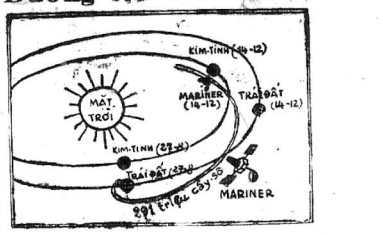

Chiều chiều, lúc chạng vạng tối, khi các ngôi sao chưa xuất hiện hết, bạn thường thấy một ngôi sao sáng rực rỡ hơn hết : Bạn thường gọi là *Sao Hôm*. Đến lúc gần bình minh, vẫn ngôi sao đó, vẫn sáng rực rỡ, được bạn thường gọi là *Sao Mai*.

Sao Hôm, hay Sao Mai đó, thật ra là Kim tinh một hành tinh quay chung quanh mặt trời. Ngày 27-8 vừa qua, phi thuyền Mariner II đã bay vào không gian để lên hướng Kim tinh.

Kim Tinh là gì ?

Là một hành tinh quay chung quanh mặt trời, quỹ đạo ở bộ trong quỹ đạo Trái Đất. Lớn Kim Tinh, không gần là vẫn đi loanh quanh ở phạm vi trái đất (như phóng vệ tinh hoặc lên cung trăng cách xa 500.000 cây số) — mà là vào hẳn không gian và phải đi, những khoảng đường hàng trăm triệu cây số.

Sở dĩ Kim Tinh sáng vì có những đám mây và khi phản chiếu ánh sáng mặt trời.

Lên Kim tinh làm chi ?

Trong thời đại tân tiến các khoa học gia quan sát Kim tinh bằng những dụng cụ đặt trên trái đất cho chúng ta biết rằng Kim tinh chỉ là một hành tinh nhỏ hơn trái đất và ở gần mặt trời hơn. Sở dĩ Kim tinh hết sức sáng là vì xung quanh nó có những đám mây dầy bao bọc, phản chiếu ánh sáng mặt trời. Bầu không khí quanh Kim Tinh khác hẳn với bầu không khí quanh trái đất của chúng ta. Nó chứa đựng rất ít dưỡng khí và hơi nước tức là 2 chất rất cần cho sự sống trên trái đất và có lẽ chứa được rất nhiều đạm khí và thán khí,

Phi thuyền Mariner II sẽ phải khám phá xem có phải bầu không khí trên Kim tinh như vậy không. Ngoài ra, phải xét coi có phải Kim tinh nóng mấy trăm độ, hay là sức nóng không đến nỗi lớn quá. Nếu không nóng quá, và nếu có chút dưỡng khí và hơi nước, thì nhà bác học sẽ quyết định rằng có vật sống trên Kim tinh.

Cuộc phóng phi thuyền

Các khoa học gia Hoa kỳ đã phóng phi thuyền Mariner II lên Kim tinh từ một đài phóng trên quỹ đạo trái đất. Kỹ thuật tương tự sẽ được sử dụng để phóng phi thuyền chở người lên mặt trăng.

Trước hết, phóng hỏa tiễn Atlas mang hoả tiễn Agena lên quỹ đạo trái đất, hoả tiễn Agena này có mang phi thuyền Mariner.

Hỏa tiễn Agena đã 6 thước 6 được hỏa tiễn Atlas đẩy đi đã vào quỹ đạo cách xa trái đất 184 cây số

Hỏa tiễn Agena bay trên quỹ đạo trong 17 phút, rồi tự động châm lửa tăng thêm vận tốc từ 28.800 lên tới 40.800 cây số một giờ (trên 11 cây số 1 giây) thoát khỏi sức hút của quả đất.

Rồi Mariner được phóng ra bay trên không gian.

Cuộc bay như thế nào ?

(xin xem hình vẽ)

Vào ngày phóng phi thuyền 27-8, Kim tinh và trái đất bay song song trên 2 quỹ đạo quanh mặt trời.

Phi thuyền phóng ra, với tốc lực 11 cây số 300 một giây (vẫn sau sẽ bay chậm lại) phải hướng theo đường đi của 2 quỹ đạo và cùng bay song song với trái đất và kim tinh. Những phi thuyền bay mau hơn và được lái đến gần quỹ đạo Kim Tinh. Cuối cùng, đến ngày 14-12 (tức là 109 ngày sau), phi thuyền sẽ đến cách Kim Tinh 15.000 cs. đủ để cho nó xử dụng các máy đo điện tử để biết những điều cần biết trên Kim Tinh.

Đoạn đường dài mà phi thuyền phải từ Trái Đất đến « ngoạn ô » của Kim Tinh là 291 triệu cây số.

Trên hình vẽ, đường 2 nét là đường bay của phi thuyền.

Đặc tánh của phi thuyền

Nặng 210 cân, có sáu chốn, hình lục giác, có 2 cánh để thu hút nhiệt độ của mặt trời và một ăn ten vô tuyến điện tự động xuyên ra trong không gian. Phi thuyền Mariner đã tự động đến cuối 5 thước và có đường kính 3 thước 6.

Máy móc trên phi thuyền

Để thực hiện những công tác của nó phi thuyền Mariner II tự động sẽ ra 2 cánh để thu hút năng lực của mặt trời với 9.800 bộ phận biến nhiệt lực thành điện lực để làm chạy các dụng cụ đặt trên phi thuyền. Trong số những máy móc và dụng cụ đó có những máy đề luôn luôn giữ cho đầu phi thuyền hướng về phía mặt trời đồng thời một đầy trời gần ở dưới phi thuyền sẽ tự động tìm vị trí của trái đất để giữ trời luôn luôn hướng về phía trái đất.

Lên không gian rồi, 8 ngày sau, các nhà bác học cho lệnh chạy máy bắn tiên trên phi thuyền ở nơi cách xa 2 triệu cây số) để lái phi thuyền để lái phi thuyền vào đúng đường bay. Kết quả là phi thuyền tới cách Kim Tinh 14.000 cây số,

Các trạm trắc viễn dưới đất

Hồm 30 tháng 8, các khoa học gia đã đánh một tin hiệu

(Xem tiếp trang 4)

MỘT VẤN ĐỀ KINH TẾ

ĐƯỜNG XÁ Ở VIỆT NAM

• Tình trạng đường xá hiện nay — Số xe cộ ở Việt Nam.— Ngân khoản kiều lộ.—Nên có chánh sách đường xá nào?

Bài của ô. LÊ HUY BÌNH

Ngày nay vì nhu cầu kinh tế, chính trị, quân sự, nên tại nước ta đầu đầu cũng thấy đã mở mang thêm công lộ, qua những ý kiến phát triển hay những đề nghị của quí Vị Dân Biểu và Tỉnh Trưởng. Chiến tranh phá hoại và sự tiến triển của kỹ thuật, khoa học cũng làm cho vấn đề trở nên cấp bách. Hệ thống đường sá cũng như các hạ tầng cơ sở khác, cần bản của nền kinh tế, đã bị ảnh hưởng nhiều bởi chiến sự trong những năm qua. Hơn nữa các đặc tính cố hữu của đường sá xây dựng trước đây vào chục năm mà thôi, đã không còn phù hợp với tình trạng xe cộ hiện tại : Số lượng xe cộ tăng gia đến mức độ mà trước đây người ta không tưởng tượng nổi ; lại có thêm rất nhiều loại xe cộ tối tân đòi hỏi một kỹ thuật xây dựng và tu bổ đường sá hoàn hảo hơn về lượng cũng như về phẩm. Vì vậy trong

(Xem tiếp trang 4)

NÓI HAY ĐỪNG

Chớ nghe thằng « Thọ... đường »

Đường ngồi tán gẫu về việc máy ông Hoàng và một câu Thầy từ bị cộng sản ec vốn thì ông cụ Hai cũng nhảy bổ sang nói lọ :

— *Giá gần được cạc sử Thầy tử Hoàng thân ấy thì tôi, quyết chỗ nào tai các trường ấy mà bảo rõ rằng. Cộng sản nó đã chủ trương tiêu diệt cả tư bản, tri thức, •quan lại cường hào • thì mấy ông Hoàng thân. Thầy từ ấy sống thế chỗ nào được với chúng nó mà cứ làm phách ?*

Tôi phì cười đáp :

Ở đời nếu cứ nghe người ta thì đề thóc giống ra mà ăn. Đại nhất là những thằng nhẹ dạ nghe thằng khác nó xui rồi bỏ bỗ cái lỗ miệng lên đến lúc biết đại thì đã muộn. Nói đến đây tôi lại nhớ đến cái trường tôi còn gửi chân • lộc biểu • trong làng tôi. Ngày ấy ông Tổng đốc Vi văn Định về đình để xem hương ước •Cải lương hương chính• nhân đó mà tôi được dịp phục lăn cái ông Phó hội làng tôi là người thâm thúy nhạm hiểm. Ông này trước làm thông sự sau bị mất chức. Ấy may mà ông ta mất chức chứ nếu ông ấy còn làm Thông sự thì đến chúng ở rừng. Đó đã bị ông ta xui giục đi kiện nhau đơn chất phải hàng đống.

Ông Hai bèn hỏi :

— *Hừ ! Ai dại gì nghe ông ta xui ?*

— *Đề yên tôi kể cho các bác nghe hành ơi của ông ta rồi các bác mới phục ông ta là người nhạm hiểm.*

Số là ông ta được bổ « Thông sự thứ sai » về sau chả biết xui nguyuyên đục bỗ ra sao rồi bị quan trên cho nghỉ việc. Nhưng về làng, ngồi đâu ông ta cũng bỗ bỗ lên khoe:

— *Tôi nghỉ đến cầu • Mới đời làm lại bại hoại ba đời • cho nên tôi xin từ chức đậu chứ. Về làng làm chân hội đồng cũng đành giá chán !*

Nhận thấy ở trong vùng có mấy cụ Lang toàn hàng • tinh dược không thông • ông ta bèn mở một cửa hàng bán « quan tài » ngoài cửa ông treo đôi câu đối :

Niên tăng phú quí nhân tăng thọ
Xuân nhân cần khôn phúc nhân đường.

Vợ ông ta thấy thế bực lắm đôi :

— *Nhà mình bán quan tài, thiên hạ cả chết nhiều thì mình mới phát tài. Chú chúc cho người ta • thọ • mất đề rồi rã họng ra à ? Thế mà cũng đốt...lên mặt thông... sự.*

Ông kín đáo giảng :

— *Bu mày thật là dốt. Tôi giảng cho mà nghe nhớ nhập tâm lấy nhưng đừng nói ho cho ai biết nhé ! • Nhà mình buôn cái của nợ này, mồm thế gian độc địa họ bàn tán là nhà mình chắc chỉ cầu cho thiên hạ chết nhiều đề kiếm lời. Vì thế tôi treo đôi câu đối cả này đề bịt miệng thiên hạ, nhưng nghĩa chính của nó là ở hai chữ •Thọ... đường •, là tiếng chúc đề chỉ cái quan tài, như thế có nghĩa là : « sợ chồng ông buồn • sáng • dấy, ai muốn chết thì cứ vào ! •. Chứ tôi dại gì mà chúc thiên hạ thọ ?*

Câu chuyện này vì lũ con ông bếp xép nói tung ra cho làng nước biết : từ đó làng tôi gọi ông ta là lão « Thọ... đường ».

Thế rồi một hôm ông tổng đốc Vi-văn-Định về làng, Kỳ mục, Lý dịch khản do chính tề chủ đón. Ông Thừa phái sở tại tờ mờ sáng đã phải lên đình cho họp nam phụ lão ấu lại rồi... rỉ tai :

— *Khi cụ Thượng về, các cụ có bầm báo gì cần phải nhớ kiêng kỉ chứ : « Lý • thì phải gọi là •Lới • mà « Định • thì gọi là « Điềng • nghe chưa ? Nếu ai hỏi miệng là quan phủ sai linh dưỡi ra khỏi đình rồi đánh đòn chứ trách.*

Ông phó hội «Thọ... đường» làng tôi nghe thấy thế, bấm ngay ông Lý Bá ra sau đình thì thầm :

— *Lão Thừa nó đọa đầy ! Thôi buổi nay lên các vua quan cần phơi ra đây đường đề đàn nhắc nhở đến mới là Vinh, thế mà nó lại khinh đàn mình dốt nát, bày đặt ra truyện kiêng lên : « nếu thế thì những chữ Tự do, Bình đẳng của nhà nước bảo hộ với đi cho chó nhà hả ?*

Lát nữa cụ Thượng về, hãi điều gì ông cứ bầm báo tự nhiên không kiêng kỉ gì cả. Nếu ai hạch sách tôi sẵn lòng cụ mà cãi lại cho ra lẽ « Bề trượng phu, ngã diệc trượng phu • nó. Thừa phái thì tôi cũng Thông sự, kẹm chó gì ?

Ông Lý Bá nghe ông « Thọ... Đường » cho ăn nước đường nên tin ngay. Khi quan Tổng đốc hỏi :

— *Xã trưởng đâu rồi !*

Ông vội vàng •đạ• to một tiếng chạy vào bầm :

— *Bầm cụ lớn. con là • Lý trưởng • sở tại đây ạ : con đã đội ơn cụ lớn thường cho Bá hộ nhưng mới có « Nghị định • chứ chưa rước sắc.*

Ông Lý nói chưa dứt câu, thì sau cái đưa mắt của quan phủ, mấy chú lính cơ, lính lệ đã kẹo tuột ông Lý Bá ra khỏi đình mất rồi.

— *Chưa sáng ngày ra đã uống cho lắm vào. Bầm với bẩm cũng không ra hồn. Hãy ra ngoài này.*

Lúc này ông Lý Bá mới mắt nhìn ngược nhìn xuôi xem ông « Thọ... đường » đâu thì lạ thay ! Hắn đã lính mất từ bao giờ rồi.

Vì chuyện ấy làng tôi mới có câu :

« Bợm già mắc bẫy cò ke,
« Biết sao nói vậy, chớ nghe « Thọ... đường ».

Nghe xong cả bọn chúng tôi đều bò lăn ra mà cười. Riêng bà Khóa nhắc khéo :

— *Chuyện lý thú thế thì khái sao bác Hải-Âu-Tử chả chép nguyên văn đưa gửi ông Hiếu chân cho có có đề mỗi ngày chạc vài tờ báo.*

Tôi nghĩ cũng đúng nên làm theo đề công hiến độc giả một giai thoại trong chốn Hương đảng « Tiểu triều đình ».

HẢI-ÂU-TỬ

ĐIỂM PHIM

Phụ tình vì lý tưởng

(La ruée vers l'Ouest)

Phim màu — Mãn ảnh lớn

Phim do hãng M.M.G. thực hiện phòng theo truyện của nhà văn Edna Ferber do Anthony Mann làm đạo diễn.

Rút từ những sự kiện lịch sử của thời lập quốc của Hoa Kỳ truyện phim kể lại cuộc Tây tiến của hàng chục vạn người tới Oklahoma để khẩn hoang lâm thành một tiểu bang mới.

Trong những người tiên phong này gồm đủ mọi hạng người từ những nông dân chăm chỉ mơ ước kiếm được mảnh đất để sinh sống cho tới những người hy vọng tìm kiếm những mỏ dầu hỏa mà vàng để làm giàu trong phút chốc những bọng con buôn mong bóc lột người đồng chủng, những hạng lưu manh, du đãng chuyên nghề cướp bóc và những cô gái điếm. Nhưng tất cả đều có một ý hướng một ý chí không ngại đường xa, khó khăn để gây dựng một cuộc sống mới. Dĩ nhiên một tập đoàn đông đúc đó phải có một người nhỉ hạt lên với những đức tính đáng phục những hành động con điên. Đó là chàng Yancey Cravat (Glenn Ford) trong phim. Chàng là một thanh niên can trường, một ý chí gan thép, một đời chí mạng trong lòng hoài bão phụng sự quốc gia, giúp đỡ những người không yếu kém. Cuộc đời của chàng là một chuỗi ngày hoạt động không ngừng với tinh thần «hiệp phá tiên phong» luôn luôn lao mình vào những cuộc mạo hiểm gian lao nhọc. Không khi nào chàng chịu ngồng bước để nghỉ ngơi và hưởng thụ. Phần hưởng là chàng dành cho những người khác kế nghiệp chàng. Do đó ta thấy chàng đã vùng lâm đủ mọi nghề hoạt

Tự Do

TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

BÁC SĨ THƯỜNG TRỰC

CHÚA NHỰT 9-9-1962

Từ : 13 giờ đến 6 giờ sáng hôm sau

B.S. Vũ-minh-Ngọc 76, đại-lộ Đồng-Khánh Cholon
Nguyễn-đức-Quảng 15, đường Lý-thánh-Nguyên Cholon
Trần-văn-Ninh 161, đường Võ-Tánh Saigon
Nghiêm-thị-Thuân 480, đường Võ-đi-Nguỵ (Phú nhuận)

THỨ HAI 10-9-1962

TRƯA : 13 g. đến 15 g. CHIỀU : 19g. đến 6g. sáng hôm sau

B.S. Ngô-văn-Dũng 15, đại-lộ Hồng-Bàng Cholon
Trần-thị-Hanh 128, cứ-xá Kiên-Thiết Lê-đại-Hành (Phú Thọ) Cholon
Phạm-huy-Sinh 180, đường Đinh-tiên-Hoàng Saigon
Bà Nguyễn-văn-Ái 250, đường GiaLong Saigon

✱ **Tết Trung Thu của các con em gia đình tử sĩ.**— Nhân dịp Tết Trung Thu Nhâm Dần, thăng cảm nỗi đó đơn của các con em gia đình tử sĩ, những người đã hy-sinh cho đất nước và dân tộc Ông Huỳnh minh Ý Dân Biểu Chủ tịch Ủy ban Trung Ương Trung Thu Chiến sĩ đã trích số tiền 10.000đ để nhờ các tỉnh hội Bảo trợ Gia đình Tiết nghĩa gửi đến ủy ban các con em gia đình tử sĩ trong toàn quốc.

Số tiền tuy nhỏ nhưng cũng nói lên được tình đồng bào nghĩa trong thân và tên lòng biết ơn của người nhân dân hậu phương đối với các anh em chiến sĩ, và vì anh hùng đã hy tinh vì tổ quốc.

✱ **10 tiền ăn và tội du đãng vẫn chưa chừa.**— ĐÔ THÀNH.— Tên Nguyễn đình Hiu và người nghiệp nhà ở đường Võ Tánh, trước đây chuyên nghề ăn trộm của những khách đi đường. Ngoài tội nói trên tên Hiu là một du đãng khét tiếng, chuyên chém chặt đánh nhau, tên này đã bị nhà chức trách bắt nhiều lần, đã bị 10 tiền ăn và những tội nói trên. Ngày 5-9 vừa qua tên này lại vào nhà một người kiều ở đường Pasteur, trên Radio và máy ảnh. Nhưng đi giữa đường bị cảnh sát chặn xét, tên Hiu đành thú thực vừa ăn trộm của nhà nói trên. Hiu lại bị bắt cùng lưu đồ thân vãn.

✱ **Mở khóa cửa trộm đồ trong xe hơi giữa ban ngày.**— ĐÔ THÀNH.— Khoảng 5, 6 giờ chiều có một tên đang chìa khóa giả mở cửa chiếc xe hơi đậu tại góc đường Hàm Nghi và Công Lý lấy trộm đồ trong xe.

Nhưng chẳng may cho hắn bị nhơn viên an ninh bắt được quả tang đưa về bốt được biết tên hắn là Dương văn Chung 30 tuổi ngụ tại đường Cô Bắc. Vì sắt trong tài quân của tên này Chung tích thêu 1 ấm chén khác giá.

✱ **Bán đồ ăn trộm trong Khu Dân Sinh.**— ĐÔ THÀNH. Cách đây độ 1 tháng bà Nguyễn thị Đệ ngụ tại đường Lê văn Duyệt (Chợ Hôm) bị mất trộm 1 cái Radio.

Qua chiều ngày 6-9 bà Đệ xuống khu Dân sinh mua đồ chợt thấy cái 2 tên Lâm văn Tùng 30 tuổi ở đường Lê văn Duyệt và Nguyễn kim Phương 19 tuổi ở Tân sơn Hòa đem cái Radio của bà đi bán. Bà Đệ nhờ lính bắt 2 tên ngụ đưa về bốt điều tra.

✱ **Triền lãm Văn Đoán.**— SAIGON.— Họa sĩ Văn Đoán sẽ trưng bày họa phẩm tại Phòng Thông tin Đô Thành từ 8 đến 16-9-62. Cuộc triển lãm Văn Đoán, gồm 80 bức Tranh vẽ dầu và phấn màu, đặt dưới quyền bảo trợ của ông Lê văn Lim, Giám đốc Mỹ thuật Học viện, khai mạc ngày 8-9 hồi 18 giờ.

✱ **Ngọc Hoàng giáng trần bị thiêu sống.**— HỘC MÔN — Một vụ gì làm Ngọc Hoàng giáng thế bị thiêu sống giữa chết vừa xảy ra tại của nhà số 38/5 ấp Xóm Thới Đông xã Thới Trung (Hốc môn Gia Định) như sau.

Nguyễn văn Lúc 11 giờ sáng ngày 7-9-62, có 3 nông dân tên Nguyễn văn Sơi 30 tuổi, Nguyễn văn Di 27 tuổi và Đỗ văn Bình 33 tuổi ngụ tại đây tại cây nhà số 38/5 ấp Xóm Thới Đông xã Thới Trung (Hốc môn Gia định) đề nhậu nhẹt chơi. Sau đó cả 3 đều say mèm. Bình liền leo lên vựa ngôi giả làm Ngọc Hoàng để cho Sơi và Di làm thêu lot chất vàn và việc mua sắm. Vì mà mà ăn ăn ăn chỉ 2 thiên lãi bồi chăng nào hết mà, thì Ngọc Hoàng Bình lại trả lời là sẽ mua hoài. Tức giận, các Thiên lôi Sơi và Di liền đó khắp mình nguyên 1 lít rượu trắng lên mình Bình và châm lửa đốt cháy như cây đuốc. Nạn nhân bị phỏng nặng, còn Sơi và Di kin hoàng sự bỏ trốn luôn. (NB)

✱ **Đâm cổ tự tử.**— ĐÔ THÀNH.— Khoảng 9 giờ 30 sáng 7-9 anh Lê hoàng Cung 28 tuổi, bình ảnh Bảo an ngụ tại Chi Hòa, lên đường đâm đâm cổ cổ một lát thật sâu ngay cuốn họng để tự tử. Máu me đầm đề nhiều, anh năm bất tỉnh, vợ anh lo chở anh đến bịnh viện cứu cấp. Đường như Cung buồn việc gia đình.

✱ **Trộm bẻ xích sắt mở cửa lấy đi 2 xe Vélosolex.**— ĐÔ THÀNH.— Đêm 6 rạng 7-9 kẻ gian bẻ xích sắt mở cửa vào nhà ông Du văn Hải ở số 482/15/12 đường Phan thanh Giản trộm 2 chiếc xe Vélo Solex trị giá 13.000 đồng.

Theo lời của người trong nhà ông Hải thì kẻ trộm nầy đường như không phải người lạ, vì trong nhà của ông Hải có 2 con chó rất dữ nhưng nó không sủa ?

✱ **Ngủ trong chợ được đưa về quận.**— ĐÔ THÀNH.— Đêm 7-9 nhơn viên tuần tiễu gặp tên 20 người ngủ trên các sập trong chợ Trần quốc Toản.

58 người nói trên bị đưa về quận cảnh sát để xét hỏi.

✱ **Khi anh gác sở mất điểm.**— BIÊN HÒA.— Nguyễn tế Sanh làm việc cho nhà máy hàm sạn Bình Thắng thuộc quận Di An (Biên Hòa) từ mấy năm nay được chủ là bà Nguyễn tế Anh tin cậy giao phó việc trông coi sở khai thác máy mốc tại đây. Sanh thường đến sở 3 Lê-ô chơi và viết mà một cả gối giang hồ ở đó, nên đã đem tất cả tiền bạc cung cấp cho gái. Hết tiền gái lánh đam. Sanh mới nghĩ thế xoay ra tiền bằng cách gỡ một bộ phận máy cạp hàm sạn đem bán cho người mua ve chai tên là Nguyễn văn Thanh, để lấy tiền đi mua tình yêu nơi. Sáng 3-9-62 Sanh đến nhà chức trách sở tại thưa kể gian lên vào hàm sạn gỡ trộm máy. Nhà chức trách điều tra và tìm ra chính Sanh là thủ phạm. Sanh đành nhận tội. Người buôn ve chai đã mua đồ gian cũng đã bị giữ để lập biên bản giải tòa.

✱ **3 vụ cướp giật các thủ phạm đều bị bắt.**— ĐÔ THÀNH.— Khoảng 10 giờ đêm 6-9, các cô Nguyễn thị Liên 18 tuổi ngụ đường Lê văn Duyệt và Nguyễn thị Hoa 21 tuổi đường Đề thành Nhân, đang đi trên đường Gia Long, Thành linh 2 tên la mặt áo đen mũ vải giựt cái xách tay của cô Hoa có 400$, tên kia bẻ tay cô Liên giựt chiếc cả cà. Hai cô kêu lên. Cảnh sát đi tuần nghe thấy tới vượt bắt được một tên khai là Nguyễn văn Hoàng 25 tuổi.

— Khoảng 7 giờ tối 6-9 ông Nguyễn văn Thành ngụ đường Lê văn Duyệt đi tiền đường Đề Lai bị tên Trương văn Hùng 13 tuổi và gia cư nghề nghiệp giựt cái bóp có đựng 400$, ông Thành bắt được tên cướp giật tí hon giao cho nhà chức trách.

— Ngày 4-9, Nguyễn văn Tực 25 tuổi có nghề nghiệp, ngụ đường Lê quang Liêm Cholon gặp một người kiều tên F. J. 35 tuổi đi trên đường Tự Do. Tực gọi người kiều này đổi tiền ngoại quốc lấy tiền Việt Nam người kiều liền đưa cho 1 tờ 100 đồng, tên Tực cầm chạy luôn. Sau 2 ngày theo dõi, Ban an ninh Đô thành đã bắt được tên bất lương.

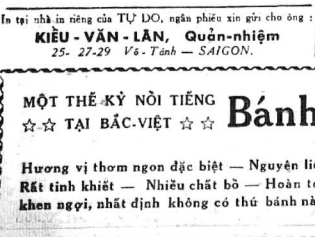

In tại nhà in riêng của TỰ DO, ngân phiếu xin gửi cho ông : **KIỀU - VĂN - LÂN, Quản-nhiệm**
25- 27-29 Võ-Tánh — SAIGON.

Lập - trường

(Tiếp theo 1 trang 1)

đưng đã quan trọng, và phức tạp của Ủy Ban Kiểm Soát Quốc tế xác nhận rằng miền biên giới hiện trở lên Việt (Bắc V.N) có thể rất dễ dàng cho những số người đông đảo vượt qua khó mà hay biết, nên chức quyền Hà Nội cũng đã chối bỏ sự tham gia cuộc chiến! Nhưng đưa ra những con số 15 người, thì họ đã phải quá quen với sự nói dối nên mới có thể trở trên như vậy được.

Sự thả trận của nhà cầm quyền Cộng sản cũng nói dối lấy được, có thể tung lâm cho mọi người ngạc nhiên phân vân khó hiểu. Thì qua cuộc tách ghi nhận những kinh nghiệm trong thực của sinh viên Madini Ismail nước Tân Cộng Hòa số Ma li đã đem lại lời giải rõ ràng của thái độ đó.

— *Chúng phải học nói dối cho dễ dàng và không ngán ngại !... Phương sách hay hơn hết để huấn luyện thành một kẻ « nói dối là làm cho hàn lên ngay » những lời nói dối của hàn !*

Tại hoà cho một dân tộc là ở chỗ ấy ! Đăng cay nói dối, nói dối mãi, rồi thành ra tự nhiên hoặc ngay lấy mình, đến nỗi tưởng thiên hạ ngu xuẩn đến ngày độ chấp nhận những lời nói dối của họ. Nhưng cũng còn đáng thương và đáng giận hơn nữa, là vẫn có những kẻ tự nhận là lãnh tụ, là chính khách, mà cứ lớn tiếng đòi cũng trông mong ở lời cam kết của Cộng Sản, cũng như còn có những kẻ học đòi nói dối theo Cộng sản để lượng gạt dân chúng xứ họ ! »

TỰ DO

TIN MỪNG

Được tin Giáo sư TÔ ĐÔNG, Tân sĩ Dược khoa, sẽ làm lễ thành hôn cùng cô NGUYỄN LOAN, Dược sĩ, chúng tôi toàn thể xin nâng ly Hỉ II Dược khoa xin chúc mừng Giáo sư và cô Nguyễn Loan trăm năm hạnh phúc.

TIN MỪNG

Chúng tôi vui mừng được tin lễ thành hôn của Anh **VŨ QUỐC OAI** và Chị **NGUYỄN THỊ MỸ VÂN** vào ngày 8 tháng 9 năm 1962.

Xin chúc anh chị được nhiều hạnh phúc.

— PHONG
— CƯỜNG
— KÍNH

TIN ĐẶC BIỆT

(Tiếp theo 2 trang 1)

Nhân Dân. Kỳ trên đã là N.C, lánh tự nay đã viết một bài mà phần kết luận có rất là một chí thú, đăng trong báo Nhân Dân số 3036 ra ngày 17-7-62 nhan đề « *Cơ quan Nhà Nước tiếp xúc với nhân dân* » Dưới đây là nguyên văn toàn bài.

« Hiện nay trong nhiều trường hợp, các cơ quan Nhà Nước tiếp xúc nhân dân chưa được tốt. Nhân dân ai có vấn đề gì cần cơ quan bình chính thường là khó khăn. Ở nhiều nơi Chủ tịch, Tham, Hương, vẫn thường mời người đến tại phòng khách của Uỷ ban là sự hiếm có. Nhiều khi nhân dân muốn gặp đại diện một cơ quan Nhà Nước để với nhân viên mà chưa được tốt, chối từ ở phòng thường trực vì không có giấy giới thiệu ! Đối với một số cơ quan nhiều người muốn đến để gặp mà giải đáp thắc mắc về chính sách, để khiếu nại một việc gì thì không được vào gặp, chỉ còn cách viết thư, thì đợi mãi không được trả lời. Có người tiếp khách với một giọng hồng hách hoặc thiếu lịch sự.

Ngày cả những nhân viên bàn hàng mua dịch đang lẽ phải lấy việc phục vụ tốt khách hàng làm đầu mà cũng tỏ ra khinh khách, khinh người ra mặt.

« Những thiếu sót trên đây đã bạn chế quyền dân chủ của nhân dân, làm cho quan hệ giữa cơ quan Nhà nước và nhân dân kém phần mật thiết. Cũng do đó mà nhiều cơ quan, nhiều cán bộ xa rời quần chúng không nghe được ý kiến của nhân dân.

« Tình trạng đó thật vô lý. Làm thế nào để nhân dân có thể đề đáng gặp được đại diện của cơ quan Nhà nước không có sự phiền phức nào cả, để là một việc cần thiết và phải thực hiện. Tại sao những cơ quan Nhà nước của chúng ta thành những *cơ quan khó cho* ? (1)

« Uỷ ban Hành chính, Viên Kiểm sát Nhân dân, Ban Thanh tra, Tòa án Nhân dân, các cơ quan chuyên môn, các cấp cần tổ chức nơi tiếp nhân dân cho chu đáo.

Đối với những cơ quan không chú ý đến người vong của nhân dân, không làm tròn nhiệm vụ, những cán bộ lên mặt *quan lớn* (2) coi thường quần chúng, nhân dân phản ánh với các đại biểu như Uỷ viên hội đồng nhân dân, đại biểu quốc hội. Các đại biểu đó khi nhận được ý kiến của nhân dân phải tích cực can thiệp không nên bỏ qua và đối với những người như thế thì tốt nhất là cách chức họ đi.

« Đó cũng là một cách để cho cán bộ chúng ta khắc phục bệnh quan liêu, xa rời quần chúng ».

(1) và (2) : *những chữ này, báo Nhân Dân đã in đậm trong bài.*

Bổ bổi bổ chất Calcium cho cơ thể, hãy uống

NICICALCIUM

Vit. C-P.P.

Số 97 ngày 7-8-62

V. C công hãm các đồn lẻ

CẦN THƠ (VTX).— Đêm 5 rạng ngày 6-9-62, lối 300 tên Việt cộng vũ trang các loại xông đã kéo đến tấn công trụ sở xã Vĩnh Bình thuộc tỉnh Phong Dinh. Số thiệt hại của địch chưa được biết rõ. Bên ta, ông Hội viên Cảnh sát xã VĩnhBình cùng 4 Dân vệ tử thương và 11 dân vệ khác bị thương. Người ta, ông Đại diện xã và hai ông hội viên tại chánh, Thanh niên bị mất tích, cùng mất một số súng. Lực lượng an ninh địa phương đã đến tiếp viện và chiếm lại trụ sở xã nói trên vào hồi 6 giờ sáng.

TRÚC GIANG (VTX).— Khoảng 20 giờ 30 đêm 4-9-62, Đại Đội 261 của Việt Cộng đã kéo đến tấn công đồn Dân Vệ An Nhơn thuộc quận Thanh Phú (Kiến Hòa) cách thị xã Trúc Giang lối 50 cây số về hướng Đông Nam.

Sau hơn một tiếng đồng hồ cầng hãm VC rút lui bỏ lại quanh đồn 7 xác chết và nhiều lựu đạn để chạy lấy lúc Việt Cộng đã đuổi bom bay tạo công sập chiến lược Bà Kon mới được thiết lập tại xã Phong Lạc, quận Sông Công Đức (An Xuyên). Sau 30 phút giao chiến quyết liệt, Việt Cộng chấy không tên công nổi đành phải rút lui. Số thiệt hại của địch chưa được biết rõ. Bên ta có 2 chiến sĩ tử thương và 2 người khác bị thương, bão toàn được vũ khí.

Ai muốn mua vàng là tốt nhất.

Tiệm vàng THẾ - TÀI

109, Lê Thánh Tôn, Chợ Mới Sg.

TRƯỚC CỬA CÓ 4 CỘP VÀNG

Có nhiều kiểu mới lạ đẹp lạm chọn.

BỆNH HỌ

Ho khan, Ho đàm, khan tiếng yếu phổi, mệt tức ngực, đàng đề lâu, cần tri lành bình, quý vị nên tìm

HƯỢT PHẬT
Phòng Lao Thảo

DI AN HOÀ do Tăng Nhơ chế tạo, mới thấy được mau lành Ho,Tuyn đờm, mạnh phổi,(có bán tại các tiệm thuốc bắc).Nhà thuốc DI AN HOÀ số 252A Lê thánh Tôn Saigon, K.N. số 320 B.Y.T. ngày 21-8-62.

Đã có bán TINH - HOA

ĐẶC BIỆT NỮ SINH Số 1

— Gồm nhiều bài rất chọn lọc văn nghệ, khảo cứu, truyện ngắn v.v.
— HƯƠNG THƠ do Hiền Tâm phụ trách ; nơi hội ngộ của Thi Nhân bốn phương.
— Ba truyện dài, đặc sắc : HƯƠNG của Đinh Trần Nguyễn, CÁNH BUỒM TRẮNG của Lưu Kiền, LỠ MẤT THIÊN ĐƯỜNG của Chu Tử và nhiều mục hấp dẫn. Báo dày 52 trang, bìa là một hoa phẩm của Td Duyên, in offset nhiều màu trên giấy láng. Giá bán 5 đồng.

MỚI CÓ :

PHÂN BẬC BIỆT bón ngay tiên cành, lá và gốc cho loại cây Kiểng.

Công hiệu lạ thường, làm cho cành nảy nở, nhiều chồi, lá mướt xanh cho cây Kiểng. Hoa thêm tươi tốt, hoa trở màu đậm đà, thơm tho.

Các loại Bông hoặc cây Kiểng trồng trong chậu lớn, nhỏ hay dưới đất đều bón được.

Nhớt là : Phong Lan, Huệ, Mai, Thọ, Mãng Cầu, Đinh Lăng, Cao Vàng, Hường. Các v.v... cây Kiểng trong chậu teo (Suspension).

Giá đặc biệt : 7.800 ; 1 gói, bón được 100 cây con.

Hàng cần nhiều Đại lý và Cò động viên khắp nơi.

HÀNG PHÂN « LE CULTIVATEUR »
291, Trần hưng Đạo, Saigon — Điện thoại : 24.504.

CÁO THỊ ĐẤU THẦU CÔNG KHAI

NƠI VÀ NGÀY GIỜ MỞ THẦU : tại Trại Tiếu Đà Banmêthuột hồi 09 giờ ngày 27-9-62.

MỤC TIÊU VIỆC THẦU : 1°) Công tác xây cất doanh trại tạm thời cho Q.D.V.N.C.H. trị giá ước lượng : 231.200đ.

NƠI THAM KHẢO ĐIỀU LỆ SÁCH TRONG NHỮNG NGÀY GIỜ LÀM VIỆC :

— Tổng Nha Hành Ngân Kế, 63 Gia Long Saigon.
— Trại Đào Duy Từ, đường Nguyễn tri Phương Phú thọ, Saigon.
— Trại Tiếu Đà Banmêthuột (công số 1 BMT).

Chi huy Trường Trại Tiếu Đà

MÃNG NON ĐỦ SẮT nhiều mầu

MỘT TUẦN 3 KỲ vào THỨ 3-5-7

24 TRANG ★ 6 TRUYỆN BÀNG TRANH ★ 3 TRUYỆN DÀI ★ 2 TRUYỆN NGẮN, VẬN VẬT ★ TÌM HIỂU KHOA HỌC ★ VUI CƯỜI ★ ĐỦ VUI VÀ NHIỀU MỤC ĐẶC SẮC...

MÃNG NON TỪ SỐ 107 SẼ MANG LẠI CHO BẠN ĐỌC NHIỀU THÍCH THÚ BẤT NGỜ

— NÓNG GAN
— TÁO NHIỆT
— MẮT NGỦ

uống ngay Siro

ARTICHAUT

DALAT

Thư từ liên lạc Văn phòng Giám Đốc : 6 VĂN PHÚ 189 Phan đình Phùng Dalat. Chi nhánh : 79 Nguyễn minh Chiêu Phú Nhuận

BÀ MẸ KHỎI LO

SIROP BEBE T.Z

CON NHỈ ĐÁI ĐÊM
ĐI HỒ KHÓC ĐÊM
LÀM KINH GIỰT MÌNH

GIÁ RẺ MỘT CÁI NHÀ THUỐC TÂY

TRƯỜNG TRUNG THỨ 214/2 Phan - đình - Phùng

LỚP TRIẾT HỌC MỚI

KHAI GIẢNG 17 - 9 - 1962

● *Phải ghi tên trước.*

VIỆT NAM CỘNG HÒA
BỘ CÔNG CHÁNH và GIAO THÔNG
QUỐC GIA SẢN CẤP THỦY CỤC

Cáo thị đấu thầu

SỐ 1706 — QSC

Ngày 27 tháng 9 năm 1962 lúc 9 giờ sáng tại Phòng Hội đồng Bộ Công Chánh và Giao Thông số 55, *đường Pasteur Saigon*, sẽ có cuộc đấu thầu chuyên chở công nước và phụ tùng từ Saigon đến Bảo Lộc :

— Trị giá công tác : 223.200$00
— Tiền ký quỹ tạm thời : 3.700.00
— Thời hạn thi hành việc chuyên chở : 20 ngày

Các nhà thầu có thể xem điều kiện sách riêng trong những ngày giờ làm việc tại các nơi sau đây :

1) Quốc Gia Sản Cấp Thủy Cục số 55 đường Pasteur Saigon.
2) Khu Công chánh Cao nguyên tại Banmêthuot.
2) Tòa Tỉnh Trưởng và Ty Công Chánh Lâm Đồng.

Saigon, ngày 31 tháng 8 năm 1962

Giám Đốc Quốc Gia Sản Cấp Thủy Cục

BÙI HỮU LÂN
Kỹ sư Kiều Lộ

Lịch sử, Mỹ thuật

Nhiều bằng thêu rất đặc biệt. Để dùng hay để ở ngày rất lịch sự nhờ : nắp bàn ăn, bàn trà, drape áo gối, áo blouses, mouchoirs v.v...

THÁI VĂN BIỂU
36 Tự Do — Saigon

Sanh lợi chắc chắn

Có vốn muốn sanh lợi hãng thăng có Bảo Đảm Trái Khoán (Grosse au Porteur) và khi thiếu hãi dễ dàng.

Xin đọc hàng MỸ KIM; 8 Ngô tùng Chân Saigon Đ T 25.989 (Nhựa Bán Vàng Mười Cam Thế Cho Mướn Sửa Cất. Bán Gộp Villa Phố Đất Đẹp Đẹp).

TẾT TRUNG - THU

BỘT SỮA OTIN dầy đủ dưỡng chất và sinh tố

BỔ — THƠM — NGON — ĐẸP

Làm quà quý trẻ em

Trẻ em, Thiếu nhi dùng Bột Sữa OTIN

MAU MẬP, CHÓNG LỚN, KHỎE MẠNH

Giá một hộp cỡ trung 34đ.

Bán tại các Nhà Thuốc Âu-Mỹ và thực phẩm

Xin quý vị đi đường

Saigon - PhúNhuận - Thông Tây Hội

LƯU Ý :

Để điều chỉnh giá cước từng chặng đường trên đường xe buýt SAIGON—PHÚ-NHUẬN — THÔNG-TÂY-HỘI mới cách hợp lý hơn.

Kể từ ngày 10-9-1962

Chiếu theo Nghị định số 62/220/NĐGC của Bộ Công Chánh và Giao Thông, Công Quản Chuyên Chở xe áp dụng giá cước mới như sau :

— SAIGON — THÔNG TÂY HỘI 4đ.
— SAIGON — THÔNG THIÊN HỌC 3đ.
— SAIGON — CẦU KIỆU 2đ.
— Chợ TÂN ĐỊNH — THÔNG TÂY HỘI 3đ.
— Chợ TÂNĐỊNH — THÔNG THIÊN HỌC 2đ.
— Chợ PHÚ NHUẬN — THÔNG TÂY HỘI 2đ.
— GIÁ HẠ 1đ.

Như thế, chỉ có một sự thay đổi là trạm chặng đường từ trước đặt tại chợ Phú Nhuận đã dời xuống Cầu Kiệu vì luật lệ giao thông buộc Công Quản phải kéo dài thêm lộ trình lượt về THÔNG TÂY HỘI — SAIGON.

Mong quý vị hành khách thông cảm

CÙNG CÁC BẠN THƠ

Trong thi tập **TRỜI MỘT PHƯƠNG** có 1 chữ in sai. Không phải lỗi ấn công,mà lỗi tại tác giả khi chép thành bản thảo đã sơ ý chép sai — (đáng lẽ là chữ XUÂN, lại chép thành chữ TRĂNG). Vậy yêu cầu các bạn sửa dùm cho, trang 51, giòng 5 và 6 :

Thương mùa xưa nhỉ **xuân** *cần khỏe !*
Hẹn kiếp sau ư nguyệt lại rằm ?

VŨ HOÀNG CHƯƠNG

Trường TRUNG-THU *214/2 Phan đình Phùng Đ. T. 496 Saigon*

Thông cáo : Để đáp lại sự yêu cầu của QUÝ VỊ PHỤ HUYNH học sinh, cho nên nhà trường quyết định mở thêm 4 LỚP ĐỆ NHẤT A, ĐỆ NHẤT B (Sáng — Chiều).

Ngày 17-9-62 Sáng : *Đệ Nhất A 10, Đệ Nhất B 11*
Chiều : *Đệ Nhất A 12*

Đặc Biệt ĐỆ NHẤT B 13 chiều học lại, và 4 LỚP ĐỆ NHỊ A, ĐỆ NHỊ B học lại Sáng — Chiều.

Để tránh tình trạng hết chỗ như các lớp trước, chúng tôi yêu cầu Quý Vị phụ huynh hãy cho các Em đến ghi tên nhận chỗ trước.

Nóng lạnh . cảm . cúm . đau nhức

ANTIGRIPPAUX

VITAMINE B1

ĐÂU BỐ ĐẦU NGƯỜI NHÂN HIỆU CHỨNG TÔA

CÓ BÁN VIÊN LẺ TẠI NHÀ THUỐC TÂY

CÁO THỊ ĐẤU THẦU CÔNG KHAI

NƠI VÀ NGÀY GIỜ MỞ THẦU.—

— 8 giờ 30 sáng ngày 29-9-62 tại Trại Đào Duy Từ đường Nguyễn Tri Phương nối dài (Phú Thọ) SAIGON.

MỤC TIÊU CÁC VIỆC THẦU.—

Công tác xây cất doanh trại, lân đường và cung cấp dầu H Normal, IPN, UPN, cemiter L, cho Q.D.V.N.C.H., gồm 5 lô trị giá ước lượng chung là : 19.951.583$00.

NƠI THAM KHẢO ĐIỀU LỆ SÁCH (trong những ngày giờ làm việc) tại :

— Nha Tổng Giám Đốc Hành Chánh Ngân Sách và Kế Toán, số 63 đường Gia Long Saigon.
— Trại Đào Duy Từ đường Nguyễn Tri Phương nối dài (Phú Thọ) SAIGON.

Rao vặt—Rao vặt—Rao vặt—Rao vặt

NHẮN TIN GẤP

Lê Thiều Quang Vũ Saigon ngày. Anh Tâu đau nặng.

CHỊ THỰC

CÂY cũ bán 31 cây 8x18 dài 7m, thật rất tốt tiện làm nhà lớn. Hỏi bản nhà thương kế quận Tân Bình.

75.000$ Bán rẻ căn nhà lầu 2m7x13m,có compteur riêng siêu ngoài mặt lộ số 682/73 Phan thanh Giản Vườn bà Lớn sang Trần quốc Toản Saigon.

15-9 dạy tăng nhóm học sinh : từ 7h đến 4h. Sàng, chiều, tối, chuyên Math Français. Hỏi nơi 612/105 đường Bàn Cờ.

Villa tên ký, tại Trương minh Giảng. Bán bay cho người. Hỏi lúc 26h số 47/3 Trương tấn Bửu Phú Nhuận.

Ở đâu bán bột giặt nguyên chất bào đảm 30$ kilô ; HÒNG LIÊN 134 Trần quang Khải — Saigon.

ĐÔNG NAM Á

Nhà tương số Chân Tuyên *Tiếp khách tại 31/6 Minh-Mạng.* (đầu ngã Bảy) Cholon

Chiết Tự Gia

HUỲNH - MINH

Tác giả : (ĐỜI NGƯỜI TRONG NẾT BÚT)

Nghiên cứu về Khoa học Chiết Tự Các giới trong nước, ngoài nước đều biết tiếng. Nhận xét cuộc đời sang hèn, thành bại, đôi đời, công danh lên xuống.

Trả lời bằng thơ

Ở xa cần xem thời hạn ngắn 1 năm 100 đồng. Dài hạn 3 năm 300$ — cần gửi chữ ký, tuổi. Bưu phiếu bảo đảm, trong 1 tuần sẽ nhận được bản biết tháng mạch.

HUỲNH MINH

V.P.: 449 Phan đình Phùng Saigon.

ĐỆ I C

trường TRUNG THỨ

tổ chức hoàn bị hơn cả.

TÌM VIỆC

Học sinh học lực đệ Nhị có bằng Trung Học Đệ Nhất Cấp. Muốn tìm việc làm để có thể tiếp tục học. Bất cứ việc gì, có thể làm rất xứ. Thư và Huỳnh văn Tôn 22 Nguyễn văn Thành Gia định.

Vựa gạch Nguyễn Trung.

CHUYỂN DẠY

kèm Tâm thì vào 6đm. Giáo sư đường hiệu, tận tâm.

Hỏi 113 Võ đi Nguy (Phú nhuận).

17-9-62 hồi 7g tối khai giảng Lớp Lý Hóa Đệ Nhất A B G.S. T.-T.-Hiền tại trường Trung Thu 214/2 Ph đình Phùng Saigon.

CHÂM CỨU NHỰT BỔN

Bổ Xuân San

Tốt nghiệp chuyên khoa điện liệu châm cứu Nhựt Bổn

Chuyên trị : Suyễn, lên máu, bại phong thấp, nhức mỏi, đau lưng, đau bao tử, gây xương trật gân, tri mạch lươn, lát v.v...

334 Phan-thanh-Giản Saigon Ngang bênh viện Bình Dân

Sáng từ 7g30 đến 12g30

Đ.T. 23.965

Tất cả Tài xế

Đều công nhận : Chỉ có Trường Dạy Lái Xe Hơi CAO THẮNG 297 Đại Lộ Trần hưng Đạo Saigon. là nơi nổi tiếng có phương pháp luyện tập tối tân nhất, học phí hạ nhất (vì là Trường độc nhất dạy lái xe bằng máy Diesel hiệu Mercedes) và có số thi sinh thi đậu nhiều nhất vì đủ loại : xe hơi, máy đầu, Lambretta 3 bánh, xích lô máy v.v... Làm giấy xức khoẻ 2 năm thật nhanh chóng, có lớp ngoại giờ làm việc, có xe cho thuê giờ tập lái bổ túc, có nơi ăn ở bình dân.

MỘT THẾ KỶ NỔI TIẾNG ☆☆ TẠI BẮC-VIỆT ☆☆ **Bánh Trung-Thu ĐÔNG-HƯNG-VIÊN** (tức ESCALIER D'OR ☆☆ HANOI cũ ☆☆)

Nay đã mở tại **23** Phan châu Trinh — Cửa Tây chợ Bến Thành Saigon

Hương vị thơm ngon đặc biệt — Nguyên liệu chọn lọc thượng hảo hạng — Bàn phân chất số 1000/HA. của viện Pasteur Saigon xác nhận BÁNH TRUNG THU ĐÔNG HƯNG VIÊN: Rất tinh khiết — Nhiều chất bổ — Hoàn toàn tốt. Đó là những đặc điểm của BÁNH NƯỚNG và BÁNH DẺO ĐÔNG-HƯNG-VIÊN mà quý khách nào đã thưởng thức đều khen ngợi, nhất định không có thứ bánh nào sánh kịp. CHỈ CÓ MỘT THỨ QUÀ BIỂU LỊCH SỰ và TRANG NHÃ LÀ : BÁNH TRUNG THU ĐÔNG-HƯNG-VIÊN

Quý khách sành ăn chỉ dùng bánh Trung Thu ĐÔNG - HƯNG - VIÊN